

تلاشی در مسیر موفقیت

- دانلود گام به گام تمام دروس ✓
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه ✓
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی ✓
- دانلود نمونه سوالات امتحانی ✓
- مشاوره کنکور ✓
- فیلم های انگیزشی ✓

 www.ToranjBook.Net

 [ToranjBook_Net](https://t.me/ToranjBook_Net)

 [ToranjBook_Net](https://www.instagram.com/ToranjBook_Net)

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۲ دی ماه ۱۴۰۱

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، محمد حمیدی، اسماعیل زارع، احمدرضا ذاکرزاده، امیر زراندوز، علیرضا عیدی، سعید عزیزخانی، رحیم مشتاق‌نظم
اقتصاد	نسرین جعفری، مانده حسنی، سارا شریفی، مهدی ضیائی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، فرهاد علی‌نژاد، سیدعلیرضا علویان، سجاد غلام‌پور سیوکی، فرهاد فروزان‌کیا، مجتبی فرهادی، کاظم کاظمی، یاسین مهدیان
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آرزینا بیدقی، فاطمه صفری، ارغوان عبدالملکی، نگار غلامی
عربی زبان قرآن	درویشعلی ابراهیمی، ولی برجی، بهروز حیدریکی، مرتضی کاظم‌شیرودی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، علی محسن‌زاده، سیدمحمدعلی مرتضوی، خالد مشیرپناهی، سیده محیا مؤمنی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، سیدعلیرضا علویان، علی محمد کریمی، جواد میربلوکی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، سبا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، حسن صدری، فرهاد قاسمی‌نژاد، علیرضا نصیری
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملازمضانی	الهه شهبازی
اقتصاد	مهدی ضیایی	سارا شریفی	فاطمه صفری	زهره قموشی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان، سید علیرضا علویان، امیرحسین واحدی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری، سحر محمدی	زهره قموشی
عربی زبان قرآن	نوید امساک	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ	سیدعلیرضا علویان	سیدعلیرضا علویان	زهره دامیار	خدیجه
جغرافیا	سیدعلیرضا علویان	سیدعلیرضا علویان	زهره دامیار	جنت‌علی‌پور
منطق و فلسفه	سبا جعفرزاده صابری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد	زهره قموشی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، فاطمه صفری	زهره قموشی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	زهره دامیار
گروه مستندسازی	مدیر: مازیار شیروانی‌مقدم، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۳)

۱- گزینه «۲»

(علیرضا عبیدی)

ابتدا d_{28} ، I_4 و t_2 را به دست می آوریم:

$$d_{28} = \frac{1 + (-1)^{28}}{2} = \frac{1+1}{2} = \frac{2}{2} = 1$$

$$t_2 = 3^{-2} = 3^{-1} = \frac{1}{3}$$

$$I_4 = \left(-\frac{1}{2}\right)^{4+1} = -\frac{1}{2^5} = -\frac{1}{32}$$

$$(d_{28} + t_2) \times I_4 = \left(1 + \frac{1}{3}\right) \times \left(-\frac{1}{32}\right) = \frac{4}{3} \times \left(-\frac{1}{32}\right) = -\frac{1}{24}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه های ۵۴ تا ۶۰)

۲- گزینه «۴»

(علیرضا عبیدی)

ابتدا مقدار b را به دست می آوریم:

$$t_6 = -4$$

$$\Rightarrow \frac{b \times (-1)^6}{6} = (-4) \Rightarrow \frac{b \times 1}{6} = -4$$

$$\Rightarrow b = 6 \times (-4) = -24$$

$$\Rightarrow t_n = \frac{-24(-1)^n}{n}$$

حال چند جمله ابتدایی دنباله را می نویسیم:

$$24, -12, 8, -6, \frac{24}{5}, -4, \dots$$

با توجه به جملات بالا می توان گفت که کوچکترین مقدار جملات برابر -12 است.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه های ۵۴ تا ۶۰)

۳- گزینه «۳»

(مهمر همیری)

تعداد دایره ها نمایان گر الگوی فیبوناچی است، بنابراین:

$$a_1 = a_2 = 1, a_{n+2} = a_{n+1} + a_n$$

$$\Rightarrow 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, \dots \rightarrow a_8 = 21$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه های ۵۴ تا ۶۰)

۴- گزینه «۲»

(سعید عزیزقانی)

چند جمله اول دنباله را می نویسیم تا الگوی آن را به دست آوریم:

$$a_1 = (-1)^1 \times \frac{1}{2} = -\frac{1}{2}$$

$$a_2 = (-1)^2 \times \frac{2}{3} = \frac{2}{3}$$

$$a_3 = (-1)^3 \times \frac{3}{4} = -\frac{3}{4}$$

$$a_4 = (-1)^4 \times \frac{4}{5} = \frac{4}{5}$$

بنابراین جملات دنباله حاصل ضرب ۹۹ جمله اول آن به صورت زیر است:

$$-\frac{1}{2} \times \frac{2}{3} \times \frac{-3}{4} \times \frac{4}{5} \times \frac{-5}{6} \times \dots \times \frac{-99}{100} = +\frac{1}{100}$$

تذکر: چون تعداد جملات منفی، زوج است، عدد حاصل مثبت می شود.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه های ۵۴ تا ۶۰)

۵- گزینه «۲»

(مهمر همیری)

$$n^2 - 1 = 120 \Rightarrow n^2 = 121 \xrightarrow{n \in \mathbb{N}} n = 11$$

چون ۱۱ زوج نیست، غیر قابل قبول است.

قابل قبول است. $3n + 3 = 120 \Rightarrow 3n = 117 \Rightarrow n = 39$

$$\Rightarrow \frac{k+1}{2} = 20 \text{ (زوج)} \xrightarrow{\text{ضابطه دوم}} a_{20} = 20^2 - 1 = 399$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه های ۵۴ تا ۶۰)

۶- گزینه «۲»

(مهمر همیری)

ابتدا چند جمله ابتدایی را به دست می آوریم:

$$\xrightarrow{n=1} a_1 = a_1 + 2 = 2 + 2 = 4$$

$$\xrightarrow{n=2} a_2 = \frac{1}{2} a_2 = \frac{1}{2} \times 4 = 2$$

$$\xrightarrow{n=3} a_3 = a_3 + 2 = 2 + 2 = 4$$

$$\Rightarrow 2, 4, 2, 4, \dots$$

جملات زوج برابر ۴ و جملات فرد برابر ۲ هستند.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه های ۵۴ تا ۶۰)

۷- گزینه «۱»

(ابوالفضل بهاری)

ابتدا چند جمله ابتدایی دنباله و سپس جمله عمومی آن را به دست می آوریم:

$$a_1 = a_1 + 2 + 1 = 1 + 2 + 1 = 4 = 2^2$$

$$a_2 = a_2 + 2 \times 2 + 1 = 4 + 5 = 9 = 3^2$$

$$a_3 = a_3 + 2 \times 3 + 1 = 9 + 7 = 16 = 4^2$$

$$\Rightarrow a_n = n^2 \Rightarrow a_{14} = 14^2 = 196$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه ۶۰)

۸- گزینه «۳»

(امیررضا ذاکر زاده)

الگوی داده شده را الگوی مثلثی می گویند و جمله عمومی آن به صورت

$$a_n = \frac{n(n+1)}{2} \text{ است. بنابراین:}$$

$$\frac{n(n+1)}{2} = 66 \Rightarrow n(n+1) = 2 \times 66 = 132 = 11 \times 12$$

$$\Rightarrow n = 11$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه ۶۰)

۹- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

$$1, 2, 4, 7, 11, 16, 22, 29, 37, 46$$

$$+1 \quad +2 \quad +3 \quad +4 \quad +5 \quad +6 \quad +7 \quad +8 \quad +9$$

با توجه به الگوی فوق، رابطه بازگشتی دنباله به صورت $a_1 = 1$ و $a_{n+1} = a_n + n$ است.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه های ۵۶ تا ۶۰)

۱۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

راه حل اول: به n مقادیر اعداد طبیعی را داده و چند جمله اول دنباله را پیدا می کنیم.

$$n = 1 \Rightarrow a_1 = 2a_1 + 1 = 2(1) + 1 = 3$$

$$n = 2 \Rightarrow a_2 = 2a_2 + 1 = 2(3) + 1 = 7$$

۲, ۳, ۳, ۵, ۶, ۱۱, ۱۲, ۱۸

$$Q_2 = \frac{5+6}{2} = 5.5$$

$$M = \frac{\text{میانۀ}}{2} = \frac{5.5}{2} = 2.75 \text{ (میلیون تومان)}$$

پس مقدار N بزرگتر از مقدار M می باشد ($N > M$)
(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه های ۵۵ تا ۵۷)

(علیرضا عبیدی)

۱۶- گزینه «۱»

$$\text{خط فقر براساس میانگین} = \frac{x}{y} = 6/75 \Rightarrow \bar{x} = 2 \times 6/75 = 13/5$$

$$\bar{x} = \frac{\text{مجموع درآمد ۱۰ نفر}}{10} \Rightarrow \text{مجموع درآمد ۱۰ نفر} = 13/5 \times 10 = 135$$

$$\bar{x}_{\text{جدید}} = \frac{\text{مجموع درآمد ۱۲ نفر}}{12} = \frac{135 + a_1 + a_2 + \dots + a_{12} + 15 + 18}{12}$$

$$= \frac{135 + 15 + 18}{12} = \frac{168}{12} = 14$$

$$\text{شاخص فقر براساس میانگین جدید} = \frac{14}{2} = 7$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه های ۵۵ تا ۵۷)

(علیرضا عبیدی)

۱۷- گزینه «۳»

$$1000 \times \text{جمعیت بیکاران} = \text{نرخ بیکاری} + \text{شاغلین} + \text{بیکاران}$$

$$= \frac{500}{2000+500} \times 1000 = \frac{50000}{2500} = 20\%$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه های ۵۵ تا ۶۱)

(مهمر ممیری)

۱۸- گزینه «۲»

بنابر تعریف، سری زمانی مجموعه داده هایی است که در طی زمان با فواصل منظم گردآوری می شوند در گزینه «۲» فواصل زمانی دیده نمی شود.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه های ۶۳ تا ۶۷)

(علیرضا عبیدی)

۱۹- گزینه «۴»

معادله خط گذرنده از دو نقطه $A(31, 29)$ و $B(1, 28)$ را باید بنویسیم. بنابراین باید \bar{t} و \bar{y} را حساب کنیم:

$$\bar{t} = \frac{1+6+11+16+21+26+31}{7} = 16$$

$$\bar{y} = \frac{12+15+19+17+22+19+29}{7} = 19$$

$$\Rightarrow m = \frac{y_A - y_B}{x_A - x_B} = \frac{29 - 19}{31 - 16} = \frac{10}{15} = \frac{2}{3}$$

$$y - 29 = \frac{2}{3}(t - 31) \xrightarrow{t=34} y - 29 = \frac{2}{3}(34 - 31)$$

$$\Rightarrow y = 31$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه های ۶۷ تا ۷۰)

(امیر زائرندوز)

۲۰- گزینه «۲»

معادله خط گذرنده از دو نقطه $(t_1, 28)$ و $(t_2, 3b+4)$ را می نویسیم:

$$\left\{ \begin{array}{l} (10, 28) \\ (12, 3b+4) \end{array} \right\} \Rightarrow m = \frac{3b+4-28}{12-10} = \frac{3b-24}{2} = 3$$

$$n=3 \Rightarrow a_4 = 2a_3 + 1 = 2(7) + 1 = 15$$

$$n=4 \Rightarrow a_5 = 2a_4 + 1 = 2(15) + 1 = 31$$

جملات دنباله:

$$1, 3, 7, 15, 31, 63, 127, 255, 511, 1023, 2047, \dots$$

$$\Rightarrow a_{10} = 1023$$

راه حل دوم: جمله عمومی دنباله برابر است با:

$$a_n = 2^n - 1$$

$$\Rightarrow a_{10} = 2^{10} - 1 = 1024 - 1 = 1023$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فیزی، صفحه های ۵۲ تا ۶۰)

ریاضی و آمار (۲)

(امیر زائرندوز)

۱۱- گزینه «۳»

طبق تعریف گزاره، جملات مطرح شده در گزینه های «۱»، «۲» و «۴» صحیح هستند. توجه کنید در گزینه «۴» گزاره داده شده با ارزش درست است. هم چنین عبارتهایی مثل $\sqrt{2} \in Z$ گزاره هستند چون به نوعی جمله خبری محسوب می شوند و قابل ارزش گذاری هستند.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه های ۲ تا ۳)

(امیر زائرندوز)

۱۲- گزینه «۱»

ممکن است عددی مثبت نباشد ولی منفی هم نباشد یعنی می تواند صفر باشد پس نقیض «عدد ۳ مثبت است» به یکی از حالت های زیر است: «عدد ۳ مثبت نیست» یا «چنین نیست که ۳ مثبت باشد» یا «عدد ۳ صفر یا منفی است».

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه های ۲ تا ۳)

(امیر زائرندوز)

۱۳- گزینه «۲»

به کمک رسم جدول ارزش گذاری یا استفاده از قوانین گزاره ها می توان اثبات کرد که تمام گزاره های $p \Rightarrow q$, $p \vee q$ و $\sim p$ و $\sim q$ و $(p \wedge \sim q)$ هم ارز هستند و ارزش یکسان دارند.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه های ۲ تا ۱۰)

(امیر زائرندوز)

۱۴- گزینه «۱»

p و q هم ارز هستند، پس $\sim p$ و q قطعاً ارزش های مختلفی دارند لذا داریم:

$$\left[\underbrace{(\sim p \vee q)}_T \Rightarrow \underbrace{(\sim p \wedge q)}_F \right] \equiv F$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه های ۲ تا ۱۰)

(مهمر ممیری)

۱۵- گزینه «۴»

$$\bar{x} = \frac{\text{مجموع}}{\text{تعداد}} = \frac{2+3+3+5+6+11+12+18}{8}$$

$$= \frac{60}{8} = 7.5 \text{ میلیون تومان}$$

$$\Rightarrow N = \frac{x}{y} = \frac{7.5}{3} = 2.5$$

۲۴- گزینه «۲» (مانده حسنی)
می توان گفت همه ساله بخشی از کالاهای تولید شده بدون بهره برداری صحیح تلف می شوند. به جز آن بخش از هدررفت ها که در فرایند مصرف به صورت اجتناب پذیر رخ می دهد، هرگونه تضييع یا اتلافی که قابل پیشگیری باشد، اسراف محسوب می شود.

(اقتصاد، تصمیم گیری در معارج، صفحه های ۱۴۸ و ۱۴۹)

۲۵- گزینه «۱» (مهری ضیائی)
- خرید سهام برای فردی که خطرپذیر است و می داند ممکن است در بازار ضرر کند، مناسب است.

- زمانی که نرخ سود عمومی افزایش می یابد، سود حساب های سپرده سرمایه گذاری بلندمدت در حد توافق شده باقی می ماند؛ اما نرخ سود سپرده های کوتاه مدت می تواند هم زمان با افزایش نرخ سود عمومی بانک، افزایش یابد، بنابراین بهترین راه سرمایه گذاری، سپرده گذاری کوتاه مدت است.

- از آنجایی که اقتصاد درگیر تورم است، خرید طلا برای جلوگیری از کاهش ارزش دارایی مناسب است.

(اقتصاد، پس انداز و سرمایه گذاری، صفحه های ۱۵۴ تا ۱۵۹)

۲۶- گزینه «۴» (مهری ضیائی)
تشریح عبارات نادرست:

(ب) خرید مقایسه ای زمان بر است؛ این زمان را می توانستید برای کسب درآمد، انجام کارهای سرگرم کننده یا رسیدگی به خانواده صرف کنید.
(د) ممکن است خرید مقایسه ای هزینه بر باشد، مانند هزینه هایی که برای تماس تلفنی یا سوخت خودرو برای بازدید از فروشگاه های مختلف صرف می کنید.

(اقتصاد، تصمیم گیری در معارج، صفحه ۱۴۶)

۲۷- گزینه «۲» (مانده حسنی)
تشریح عبارات نادرست:

(ب) مراحل بودجه ریزی ماهیانه:

۱- از هر منبعی که درآمدی به دست آوردید، آن درآمد را ماهیانه مشخص کنید و بنویسید.
۲- هزینه های متغیر و ثابت خود را به صورت ماهیانه فهرست کنید.
۳- مجموع درآمد و هزینه های خود را ماهیانه با یکدیگر مقایسه کنید.
۴- اگر هزینه ها بیشتر از درآمد بود، مخارج غیر ضروری را کم کنید یا فرصت هایی را که فراموش کردید، به نظر آورید تا درآمدتان افزایش یابد.
(ج) اگر درآمد ما بعد از یک سال از مجموع مخارجمان زیاد بیاید (به همان میزان که زیاد آمده است) مشمول خمس قرار می گیرد. و ما موظفیم ۲۰ درصد (۱/۵) مازاد مخارج یک سال خود را به عنوان سهم امام و سهم سادات به مرجع تقلید یا نماینده او بدهیم.

(ه) فرض کنید دولت یا یکی از سازمان های رسمی و قانونی کشور قصد دارد یک فعالیت اقتصادی مشخص راه اندازی کند یا برای توسعه یک فعالیت اقتصادی مشخصی که تاکنون وجود داشته است، تأمین مالی کند. در این صورت یکی از راه های تأمین مالی، انتشار اوراقی است که به آن اوراق مشارکت می گویند. شما می توانید سرمایه پولی خود را به دولت یا آن سازمان بدهید تا در فعالیت آن ها مشارکت کنید. در مقابل، دولت یا سازمان مورد نظر، اوراق مشارکتی را متناسب با میزان سرمایه گذاری شما به شما ارائه می دهد. علاوه بر آنکه به این اوراق مالی، برحسب فعالیت اقتصادی مرتبط، سودی تعلق می گیرد، قابل خرید و فروش نیز هستند.

$$\Rightarrow 3b - 24 = 6 \Rightarrow b = 10$$

$$y - 28 = 3(t - 10) \Rightarrow y - 28 = 3t - 30$$

$$\Rightarrow y = 3t - 2$$

$$\Rightarrow -\frac{c}{2} = -2 \Rightarrow c = 4$$

$$b + \frac{c}{3} = 10 + \frac{4}{3} = \frac{34}{3}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه های ۶۷ تا ۷۰)

اقتصاد

۲۱- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

ارزش بازاری هر سهم = سرمایه فرد + کل سود دریافتی
تعداد کل سهام

$$\Rightarrow \frac{20,000,000 + 60,000,000}{x} = 1600$$

$$\Rightarrow x = \frac{80,000,000}{1600} = 50,000 \text{ (تعداد کل سهام)}$$

سود کل دریافتی = تعداد کل سهام \times (قیمت اسمی - قیمت بازاری)

$$50,000 \times (1600 - 1600) = 20,000,000$$

$$1600 = \text{قیمت اسمی} - 400$$

$$\Rightarrow \text{تومان} = 1600 - 400 = 1200$$

(اقتصاد، پس انداز و سرمایه گذاری، صفحه ۱۵۶)

۲۲- گزینه «۲»

بررسی موارد نادرست:

- اگر به فکر رونق و پیشرفت اقتصادی خود هستید، این پیشرفت اقتصادی در گرو پیشرفت خانواده و جامعه شماست.
- برای خرید هوشمندانه، باید به نقش اجتماعی خود در میدان اقتصاد توجه داشته باشیم.

(اقتصاد، تصمیم گیری در معارج، صفحه های ۱۴۳ و ۱۴۴)

۲۳- گزینه «۱»

(الف)

(سارا شریفی)

$$3/5 + 1/5 + 2 + 0/5 + 2/5 + 1 = 11$$

مجموع مخارج فرد = ۱۱ میلیون تومان

$$12 - 11 = 1 \text{ میلیون تومان}$$

(ب) این فرد برای خدمات (۳/۵ میلیون تومان) بیشتر از سایر مخارج خود، هزینه کرده است.

(ج)

$$100 \times \frac{2/5}{11} = \text{درصد مخارج ماهانه صرف شده برای پوشاک}$$

$$= 22/22 \text{ درصد}$$

(د) این فرد می تواند کل تفریحات خود به اندازه ۱ میلیون تومان را حذف کند. هم چنین برای ۱ میلیون تومان باقی مانده می تواند کل پس انداز خود را خرج کند.

این فرد هم چنین می تواند این ۲ میلیون تومان را به طور کامل از هزینه پوشاک خرج کند. پس هزینه پوشاک او به ۵/۵ میلیون تومان تغییر می کند

$$(2/5 - 0/5) = 2/5 \text{ یعنی } 80 \text{ درصد } (2/5 \times 100 = 80) \text{ هزینه پوشاک}$$

او کاهش پیدا می کند.

(اقتصاد، بودجه بندی، صفحه های ۱۳۳ تا ۱۳۶)

روان‌شناسی

۳۱- گزینه «۲»

(موسا عفتی)

به مجموعه عوامل فرازیستی که باعث به حرکت درآوردن رفتار و شناخت ما می‌شود، نگرش می‌گویند. سایر موارد مربوط به مفهوم انگیزه است. نکته: انگیزه‌های درونی با نیازهای فطری انسان‌ها مطابقت دارند.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۰ تا ۱۶۳)

۳۲- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

فرد به دلیل نوع ارزیابی‌اش از مشکل، احساس ناخوشایندی را تجربه می‌کند. بنابراین فشار روانی صرفاً یک امر بیرونی نیست.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۶)

۳۳- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

- شناخت ما مانند یک ماشین است که هر جزئی در تعامل با دیگر اجزاء باید درست کار کند و اگر این اتفاق نیفتد اختلال ایجاد می‌شود و ماشین از حرکت می‌ایستد. در واقع شناخت ما همچون نظام قاعده‌مندی است که بین عناصر آن پیوندهای بسیاری برقرار است و این پیوندها تمایل زیادی به هماهنگ بودن با هم دارند.

- نگرش‌ها پس از شکل‌گیری، از ثبات بیشتری برخوردار شده و تابع اصل هماهنگی شناختی هستند؛ یعنی در برابر تغییر مقاومت می‌کنند.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۹ تا ۱۷۲)

۳۴- گزینه «۴»

(همیدرضا تولکی)

گزینه «۴» به این اشاره دارد که فشار روانی ما را در موقعیتی چالش‌زا قرار می‌دهد.

فشار روانی، به تعامل ما با محیط اشاره دارد و در نوع مثبت، انگیزه را افزایش می‌دهد و پیامدهای آن دوجانبه است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۵ تا ۱۹۷)

۳۵- گزینه «۲»

(مهری باهدری)

در عبارت اول «تغییرات بلوغ» به عنوان عامل آسیب، درون فرد بوده و ناپایدار است؛ زیرا تغییرات ناگهانی بلوغ پایدار نبوده و پس از اتمام دوره نوجوانی به پایان می‌رسد. در عبارت دوم «حمایت‌های والدین» به عنوان عامل بیرون فرد بوده و ناپایدار است و ممکن است روزی دیگر این حمایت وجود نداشته باشد.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۴ تا ۱۷۶)

۳۶- گزینه «۱»

(فرهاد علی‌نژاد)

در این عبارت، در مورد اینکه فرد علت شکست خود در کنکور را چه می‌داند، مطلبی گفته نشده است. از سوی دیگر، فرد از قبولی در کنکور ناامید شده است، یعنی به این نتیجه رسیده است که کاری از دستش برنمی‌آید و بنابراین دچار درماندگی آموخته‌شده است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۳ تا ۱۷۴)

۳۷- گزینه «۱»

(همیدرضا تولکی)

- گزاره اول یعنی انسجام رفتارها ناشی از هدف است؛ هدف باعث حفظ منابع انرژی می‌شود.

- گزاره دوم یعنی بیراهه‌نرفتن نیز ناشی از هدف است.

- گزاره سوم باعث می‌شود فرد تحت تأثیر موانع زودگذر و عواملی همچون خستگی قرار نگیرد.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۸ و ۱۶۹)

و) در بسیاری از کشورهای جهان، نظام‌های بیمه به‌منظور جبران پیامدهای ناشی از حوادث و وقایع پیش‌بینی نشده به‌وجود آمده‌اند. نظام‌های بیمه در کشورهای مختلف اغلب به نظام بیمه‌های اجتماعی، نظام بیمه تعاونی و نظام بیمه بازرگانی تقسیم‌بندی می‌شوند و معمولاً این سه نظام در کنار یکدیگر به ارتقای رفاه افراد و جامعه، حمایت از کسب و کارها در برابر حوادث غیرمترقبه و وضعیت‌های ناخوشایند و تثبیت نظام اقتصادی کمک می‌کنند.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۲۹، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۴۷ و ۱۵۹)

۲۸- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: مواردی که می‌تواند مشکل را رفع و یا مسئله را حل کند، باید در مرحله دوم (فهرست گزینه‌ها) مشخص گردد.

گزینه «۲»: مرحله چهارم (ارزیابی) شامل سنجش گزینه‌ها براساس معیارهای مختلف است.

گزینه «۴»: در مرحله سوم باید معیارهایی که عملاً برای افراد هنگام انتخاب مهم است، تعیین گردد.

(اقتصاد، تصمیم‌گیری در مقارن، صفحه ۱۴۴)

۲۹- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

زمان لازم برای رسیدن به اهداف کوتاه‌مدت کمتر از دو ماه است.

زمان لازم برای رسیدن به اهداف میان‌مدت از دو ماه تا سه سال است.

زمان لازم برای رسیدن به اهداف بلندمدت سه سال و یا بیشتر است.

این فرد ۲۰۰ هزار تومان در هفته به‌دست می‌آورد. او هر هفته ۵۰ هزار تومان در سپرده بانکی‌اش پس‌انداز می‌کند و هفته‌ای ۲۰ هزار تومان هم به خیریه می‌دهد و هفته‌ای ۷۰ هزار تومان برای خوراکی و سرگرمی خرج می‌کند.

هزار تومان $200 + 70 = 270 =$ مجموع مخارج یک هفته

میزان پس‌انداز به‌صورت نقدی در طول یک هفته

هزار تومان $200 - (20 + 70 + 50) = 60 =$

پس‌انداز به‌صورت نقدی + پس‌انداز در بانک = مجموع پس‌انداز یک هفته

هزار تومان $50 + 60 = 110 =$ مجموع پس‌انداز یک هفته

هفته $6 = \frac{660}{110} =$ مدت زمان لازم برای پس‌انداز جهت ثبت‌نام در کلاس

بنابراین هدف مشخص شده در صورت سؤال یک هدف کوتاه‌مدت است. (۶ هفته یک بازه زمانی کمتر از دو ماه است.)

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۲ و ۱۵۳)

۳۰- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

مانده سالانه $= \frac{1}{5} X$

خمس $= 5X =$ مانده سالانه \Rightarrow

تومان $8,500,000 = 5 \times 1,700,000 =$ مانده سالانه \Rightarrow

هزینه‌های سالانه + پس‌انداز یا مانده سالانه = درآمد سالانه

تومان $102,000,000 = 8,500,000 + 93,500,000 =$

تومان $8,500,000 = 102,000,000 - 93,500,000 =$ درآمد ماهانه فرد

(اقتصاد، بودجه‌بندی، صفحه ۱۳۸)

۳۸- گزینه «۴»

(مهوری پاهری)

هدف در مقابله می‌تواند به حداقل رساندن و تحمل فشار روانی و یا برطرف کردن عامل فشارآور باشد. (چه سازگاران و چه ناسازگاران) همچنین زمانی که برای مثال، خودروی نقلیه شما خراب شده است و امکان تعمیر فوری (برطرف شدن مشکل در کوتاهمدت) وجود ندارد، استفاده از روش شوخ‌طبعی با وجود اجتناب موقت از مشکل، روشی سازگاران است. (مثال کتاب درسی)

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۹ تا ۲۰۳)

۳۹- گزینه «۲»

(فرهار علی‌نژاد)

تمرین آرام‌سازی خود از روش‌های مقابله سازگاران بلندمدت است و در مقایسه با گزینه‌های دیگر، احتمالاً برای رفع اضطراب فاطمه کارسازتر است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: این روش ناسازگاران است و احتمالاً کار را خراب‌تر می‌کند. گزینه «۳»: روش‌های این گزینه سازگارانند اما کوتاهمدت و بنابراین، تأثیر کمتری دارند.

گزینه «۴»: این گزینه بیانی از «در انتظار معجزه بودن» است که روشی ناسازگاران است؛ توضیح اینکه فردی که از این روش استفاده کند، تلاشی نمی‌کند و منتظر است تا با پایان امتحانات نهایی، معجزه‌ای رخ دهد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۲۰۱ تا ۲۰۳)

۴۰- گزینه «۳»

(فرهار علی‌نژاد)

- منظور از واکنش جنگ یا گریز، درگیر شدن رفتاری با عامل فشار روانی در طیف جنگیدن با آن تا فرار از آن است.

- واکنش‌های جسمانی به پیامدهایی اطلاق می‌شود که در حیطه بدن اتفاق می‌افتند و شخص کمتر روی آن‌ها تسلط دارد؛ از جمله درد معده، سرخ‌شدن صورت و ...

- ترس و خشم هر دو از هیجان‌های متداول هستند که در واکنش به فشار روانی نیز امکان بروز دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هیجانی - رفتاری - شناختی

گزینه «۲»: رفتاری - جسمانی - جسمانی و شناختی

گزینه «۴»: شناختی - جسمانی - هیجانی

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۶ و ۱۹۷)

اقتصاد

۴۱- گزینه «۲»

(مهوری ضیائی)

الف) بررسی قسمت «الف» در گزینه‌ها: گزینه «۱»: صحیح است.

گزینه «۲»: غلط است؛ سهام‌داری معمولاً در خرید و فروش فرایندی دارد که اجازه نمی‌دهد با پس‌اندازهای اندک وارد آن شویم و در کوتاهمدت بلافاصله بتوانیم آن را بفروشیم.

گزینه «۳»: صحیح است.

گزینه «۴»: غلط است؛ در بازار سرمایه، تولیدکننده مستقیماً سرمایه‌مورد نیاز خود را از مردم تهیه می‌کند.

ب) وقتی که اوراق مشارکت می‌خریم، پس از انقضای مدت سررسید آن، علاوه بر اصل پول (سرمایه)، سود آن را هم می‌گیریم.

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۵ تا ۱۵۸)

۴۲- گزینه «۳»

(نسرین یعفری)

- با توجه به نرخ تورم جامعه که ۴۰ درصد است، سود سالانه ۲۰ درصد در خرید اوراق مشارکت و پس‌انداز به صلاح نیست؛ زیرا در واقع پس از یک سال، فرد اصل سرمایه را می‌گیرد در حالی که ۲۰ درصد ارزش آن کاهش یافته است:

$$20\% - 40\% = -20\%$$

- با خرید سهام خودروسازی علاوه بر اینکه سود ۲۰ درصد می‌گیرد، ارزش خود سهام هم می‌تواند بالاتر برود (اگر شرکت خودروسازی را با بررسی دقیق انتخاب کرده باشد) و از تفاوت قیمت خرید و فروش سهام سود ببرد، هم‌چنین در مالکیت شرکت نیز سهام‌شده است.

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۴ تا ۱۵۹)

۴۳- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

ارزش کل سهام در عرضه اولیه توسط شرکت = $\frac{\text{قیمت اسمی هر ورقه سهم} \times \text{تعداد کل سهام خریداری شده}}{\text{قیمت اسمی هر ورقه سهم}}$

$$\text{تومان } 45,000 = \frac{29,250,000}{65}$$

$$\left(\frac{15}{100} \times \text{قیمت اسمی هر سهم} \right) + \text{قیمت اسمی هر سهم} = \text{قیمت بازاری هر سهم}$$

$$\text{تومان } 51,750 = \left(\frac{15}{100} \times 45,000 \right) + 45,000 = \text{قیمت بازاری هر سهم}$$

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه ۱۵۶)

۴۴- گزینه «۳»

(مانره حسینی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عیب سپرده سرمایه‌گذاری کوتاهمدت - مزیت سپرده سرمایه‌گذاری کوتاهمدت

گزینه «۲»: عیب سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت - عیب سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت

گزینه «۴»: مزیت سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت - مزیت سپرده سرمایه‌گذاری کوتاهمدت

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۴ و ۱۵۵)

۴۵- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

بررسی عبارات صورت سؤال:

الف) صحیح است.

ب) غلط است؛ خرید مقایسه‌ای به ترتیب: «تعریف مسئله، فهرست گزینه‌ها، تعیین معیارها، ارزیابی و تصمیم‌گیری» صورت می‌گیرد.

ج) غلط است؛ منظور از خرید مقایسه‌ای، فرایند بررسی قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات مشابه قبل از تصمیم‌گیری برای خرید است.

د) غلط است؛ وقتی کسی سهام می‌خرد، دیگر نمی‌تواند هر وقت که خواست از مدیر کارخانه بخواهد که سرمایه او را پس دهد. چون آن مقدار اندک پول او به بخشی از ابزارآلات کارخانه تبدیل شده و سرمایه او قابل پس دادن نیست.

اما هر وقت بخواهد به شراکت خود ادامه ندهد، می‌تواند برگه‌های سهام خود را به دیگری بفروشد و به پول مورد نیاز خود برسد. وقتی که اوراق مشارکت می‌خریم، پس از انقضای مدت سررسید آن، علاوه بر اصل پول (سرمایه)، سود آن را هم می‌گیریم.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۴۳، ۱۴۴ و ۱۵۸)

۴۶- گزینه ۲»

(سارا شریفی)

میلیون تومان $30 = 2 + 7 + 5 + 2 + 4 + 6 + 5 + 3 =$ مجموع مخارج سالیانه
میلیون تومان $25 = 55 - 30 =$ میزان پس‌انداز فرد

درصد $\frac{30}{55} \times 100 = 54\% / 54 =$ میزان خرج از بودجه فرد

میلیون تومان $5 = 25 \times \frac{20}{100} =$ مقدار خمس پرداختی

(اقتصاد، بودجه‌بندی، صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۳۸)

۴۷- گزینه ۲»

(کتاب آبی)

زمان لازم برای رسیدن به اهداف کوتاه‌مدت کمتر از دو ماه است.

زمان لازم برای رسیدن به اهداف میان‌مدت از دو ماه تا سه سال است.

زمان لازم برای رسیدن به اهداف بلندمدت سه سال و یا بیشتر است.

هزار تومان $22 = 12 + 10 =$ مجموع درآمد یک هفته فرد

= مجموع پس‌انداز یک هفته

واریزی والدین به حساب سپرده فرد + پس‌انداز خود فرد در بانک

هزار تومان $22 = 11 + \frac{22}{2} =$ مجموع پس‌انداز یک هفته

هفته $13 = \frac{286}{22} =$ مدت زمان لازم برای خرید راکت

بنابراین هدف مشخص شده در صورت سؤال یک هدف میان‌مدت است. (۱۳)

هفته یک بازه زمانی بیشتر از دو ماه است.)

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۲ و ۱۵۳)

۴۸- گزینه ۴»

(کتاب آبی)

الف) بانک‌های قرض‌الحسنه: در این نوع بانک‌ها به سپرده‌های پس‌انداز، سودی نمی‌دهند. اما به‌ازای مدت زمان سپرده‌گذاری، برای مشتری امتیاز دریافت وام در نظر می‌گیرند. / مقدار وام و دوره بازپرداخت آن تابع مقدار سپرده و مدت زمان سپرده‌گذاری است.

ب) سرمایه‌گذاری مولد سرمایه‌گذاری‌هایی‌اند که به ظرفیت تولیدی کشور با ایجاد کارخانجات و شرکت‌های جدید یا توسعه ظرفیت آن‌ها کمک می‌کنند.

ج) بیمه، روشی است برای «انتقال خطرپذیری» که در آن «بیمه‌گذار یا بیمه‌شده، نگرانی ناشی از احتمال وقوع یک زیان بزرگ را با پرداخت حق بیمه معامله می‌کند.»

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۵، ۱۵۸ و ۱۶۰)

۴۹- گزینه ۲»

(سارا شریفی)

الف) یکی از روش‌های مصرف مسئولانه، روش «۶ ب» است.

موارد روش «۶ ب»: نه گفتن به خرید چیزهایی که نیاز نداریم و یا مضرند / یافتن راه‌های بهتر / پردازش مجدد و تبدیل یک کالا به کالایی دیگر / کمتر مصرف کردن / با انرژی کمتر ولی دستاورد بیشتر مصرف کردن / استفاده از چیزی بیش از یک‌بار / درست کردن چیزی که خراب و یا از کار افتاده است.

ب) مراحل خرید مقایسه‌ای: اول: تعریف مسئله / دوم: فهرست گزینه‌ها / سوم: تعیین معیارها / چهارم: ارزیابی / پنجم: تصمیم‌گیری

(اقتصاد، تصمیم‌گیری در مقارح، صفحه‌های ۱۴۴، ۱۴۸ و ۱۴۹)

۵۰- گزینه ۲»

(کتاب آبی)

بررسی موارد صورت سؤال:

الف) صحیح است.

ب) نادرست است. نظام بیمه تعاونی شامل بیمه‌های متقابل و تکافل است.

پ) صحیح است.

ت) نادرست است. مشکل خرید طلا برای اقتصاد کشور این است که پول‌هایی که می‌توانست صرف سرمایه‌گذاری‌های مولد در اقتصاد شود، در چیزی مثل طلا منجمد می‌شود.

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۸ تا ۱۶۰)

علوم و فنون ادبی (۱) و (۳)

۵۱- گزینه ۱»

(فرهار علی‌نژاد)

موارد مذکور در گزینه «۱» از عوامل پیشرفت و گسترش زبان و ادبیات فارسی در قرن‌های سوم تا میانه قرن پنجم هستند.

تشریح موارد دیگر:

ب) این مورد از اتفاقاتی است که طی قرن‌های سوم تا میانه قرن پنجم برای زبان فارسی رخ داد و لزوماً عامل گسترش زبان و ادب فارسی نبود.

د) تجدید سبک و رفتن به سمت سبک عراقی، بعد از قرن پنجم روی داد و عراق عجم هم با شاعرانی چون جمال‌الدین عبدالرزاق در این امر مؤثر بود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۵۲- گزینه ۴»

(فرهار فروزان‌کیا)

متن از «کلیله و دمنه» انتخاب شده است که از نمونه‌های نثر فنی است؛ موارد گزینه «۴» درست هستند.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بهره‌گیری از دستور تاریخی (کاربرد فعل به‌صورت مصدر: خواهیم بودن) - متن روایت و داستان می‌باشد و تمثیل نیست.

گزینه «۲»: جملات متن نسبتاً بلند هستند (مثلاً جمله مرکب «خواست که به شهر اندرون ... کسادی پذیرد» جمله‌ای کاملاً طولانی است). ضمناً واژگان اصلی متن بیشتر عربی هستند.

گزینه «۳»: شبکه معنایی در مورد خرید و فروش و بازرگانی (خرید - غلا (نایاب و گران) - بفروخت - سود - درم - کسادی) - متن درباره ارزشمندی خرد است و به گران‌بها بودن عمر اشاره‌ای ندارد.

گزینه «۴»: بازرگان بچه را گفتند = به بازرگان بچه گفتند (را در معنای حرف اضافه به کار رفته است) - «آب» در معنای مجازی «دریا» به کار رفته است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۸۵)

۵۳- گزینه ۳»

(ممنن اصغری)

جناس تام: غریب: به‌ترتیب عجیب و شگفت‌انگیز - دور از وطن و بیگانه

فرد: به‌ترتیب: کس و شخص - تنها و جدا

جناس ناقص: کرد و فرد

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه‌های ۹۷ تا ۹۹)

۵۴- گزینه ۳»

(سپار غلام‌پور سیوکی)

«کردی» اول معادل گرداندی و «کردی» دوم یعنی ایجاد کردن، «باز» اول یعنی گشاده و «باز» دوم مراد پرنده باز است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «دام» اول به معنای حیوان و «دام» دوم به معنای تله آمده است.

گزینه «۲»: «نخل» اول معنی درخت می‌دهد و «نخل» دوم استعاره از قد می‌باشد.

گزینه «۴»: «فتاد» اول یعنی شد و «فتاد» دوم معنی افتادن می‌دهد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه ۹۷)

۵۵- گزینه ۱»

«به» اول به معنای بهتر است و «به» دوم به معنای میوه به است و جناس تام در این بیت مشهود است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: کلمات «قدم و دم» جناس ناقص افزایشی هستند.

گزینه ۳: کلمات «ترسان و ترسا» جناس ناقص افزایشی هستند.

گزینه ۴: کلمات «پای و مپای» جناس ناقص افزایشی هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، (۲) و (۳)، بیان و بریح، ترکیبی)

۵۶- گزینه ۲»

بین «دندان» و «لؤلؤ» رابطه شباهت وجود دارد و بین «لب» و «رطب» نیز چنین تصور می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: فاقد لف و نشر است.

گزینه ۳: دارای آرایه استقصا است که لف و نشر نیست.

دقت کنید شرط لف و نشر وجود رابطه معنایی یا تناسبی میان کلمات است.

گزینه ۴: بیت فاقد لف و نشر است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریح معنوی، ترکیبی)

۵۷- گزینه ۳»

پارادوکس: عقل سودایی - سود خود را زیان می‌داند.

تشبیه: بازار عشق

جناس: بر و سر و گر

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: تشبیه: شهر عشق - جناس: باش و مباح

گزینه ۲: تشبیه: چراغ دل - شمع شادی - تندباد غم

گزینه ۴: پارادوکس: مجنون همسفر عاقل ما بود. / تشبیه: دشت جنون

(علوم و فنون ادبی (۱)، (۲) و (۳)، بیان و بریح، ترکیبی)

۵۸- گزینه ۲»

نوع لف و نشر در بیت گزینه ۲ مرتب و در دیگر گزینه‌ها مشوش است.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: لف‌ها: قد، رخ، زلف - نشرها: سنبل، گل، شمشاد

گزینه ۲: لف‌ها: بناگوش، طره - نشرها: لاله، مشک

گزینه ۳: لف‌ها: خال، خط - نشرها: دام، دانه

گزینه ۴: لف‌ها: لطف، خشم - نشرها: آتش، آب

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریح معنوی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۵۹- گزینه ۲»

لف ۱ = میخانه - نشر ۱ = چشم (به علت سرخی می و چشم معشوق، این دو کنار یکدیگر قرار گرفتند).

لف ۲ = مسجد - نشر ۲ = ابرو (به علت کماتی بودن مسجد و ابرو، این دو قرین یکدیگر شده‌اند).

توجه: مبنای لف و نشر، تشبیه است.

بین «مسجد» و «میخانه» نیز تضاد مفهومی برقرار است، ولی بیت فاقد پارادوکس است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: بین کلمات «گریه» و «خنده» تضاد وجود دارد و گریستن بین خندیدن یا بالعکس امری متناقض است.

گزینه ۳: «ماه» در دو معنای یار و قمر استفاده شده است (جناس تام) و کلمات «دور» و واژه «ماه» در ابتدای بیت در معنای استعاری آمده است.

گزینه ۴: «خاک» در پایان بیت به معنای قبر است. (مجاز) و این واژه در دو مصراع معانی متفاوتی دارد. (جناس تام)

(علوم و فنون ادبی (۱)، (۲) و (۳)، بیان و بریح، ترکیبی)

۶۰- گزینه ۳»

در گزینه ۳، «رفت» ردیف است. «ان» در «زنداد و مستان» الحاقی است. (الف و نون جمع می‌باشد و حذف می‌شود) و «رند» و «مست» قافیه‌شان نادرست می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «بی‌تو» در این گزینه ردیف است. «مشوش و ناخوش» کلمات قافیه است. «م» الحاقی و حروف اصلی قافیه «ش» و «ش» می‌باشد و چون حروف الحاقی دارد و در یک مصوت کوتاه اختلاف دارد، قافیه‌شان درست می‌باشد.

گزینه ۲: «بدی» ردیف است. «آگه و ره» کلمات قافیه است و «ه» حروف اصلی قافیه است و قافیه‌شان درست می‌باشد.

گزینه ۴: «هم‌بری و غافل‌تری» واژگان قافیه است و «ی» الحاقی می‌باشد و حروف اصلی قافیه (-ر) می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۱۹ تا ۹۱)

۶۱- گزینه ۳»

کلمات «مبارک منزلت» و «منزلت» طبق قاعده ۲ قافیه هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: کلمات «کل» و «گل» قافیه هستند. همچنین کلمات «سو» و «آرزو» نیز طبق قاعده ۱، قافیه دیگر بیت را تشکیل می‌دهند.

توجه: «برد» که در هر دو مصراع تکرار شده، ردیف است.

گزینه ۲: «را» در مصراع اول و «دبیا» در مصراع دوم با یکدیگر قافیه هستند. همچنین «دمید» و «کشید» نیز قافیه دیگر بیت هستند.

گزینه ۴: «یار» و «نگار» قافیه دوم و «بستم» و «مستم» قافیه اول است. (علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

۶۲- گزینه ۳»

قافیه در این رباعی دارای حروف الحاقی است و حروف الحاقی آن «یم» می‌باشد که شناسه است؛ اما حروف اصلی قافیه (یعنی از آخرین مصوت به بعد تا قبل از حروف الحاقی) «انی» نیست و «ان» می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، قافیه، ترکیبی)

۶۳- گزینه ۴»

بیت فاقد اختیار زبانی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «ا» در (کار) و (خدمت) و (خاک) اختیار زبانی بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه وجود دارد.

گزینه ۲: «ا» در (ساقی) اختیار کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند و در (الطاف) است حذف همزه داریم.

گزینه ۳: «ی» در (بنده) اختیار زبانی بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۴)

۶۴- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدری)

اختیار زبانی «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه»، در گزینه «۴» دیده نمی‌شود.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مصوت کوتاه در هجای دوم مصراع دوم، بایستی بلند تلفظ شود.
 گزینه «۲»: مصوت کوتاه در هجای نهم مصراع دوم باید بلند تلفظ شود.
 گزینه «۳»: مصوت کوتاه در هجای نهم مصراع اول و هجای دهم مصراع دوم باید بلند تلفظ شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۲)

۶۵- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدری)

همزه آغازین در «داردم اکنون» (گزینه ۴) نباید تلفظ شود، ولی در گزینه «۱» کاملاً برعکس است و باید همزه‌های آغازین در عبارت‌های «این کوه» و «آن‌گاه» تلفظ شوند. در گزینه‌های «۲» و «۳» حذف همزه ضروری نیست، یعنی می‌توان هر دو حالت را درست در نظر گرفت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۳۹)

۶۶- گزینه «۳»

(سپهر غلام‌پور سیوکی)

در «اندیشه»، «درون» و «خلوت» مصراع اول و «اندیشه»، «نشان» در مصراع دوم دارای اختیار زبانی بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه و حذف همزه در هر اندیشه است. (۵ اختیار زبانی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مصوت کوتاه «ب» در «به نام» و مصوت کوتاه «ن» در تلفظ واو عطف «جان و خرد» بلند تلفظ می‌شود و همزه آغازین واژه «اندیشه» نیز هنگام تلفظ حذف می‌شود. (۳ اختیار زبانی)

گزینه «۲»: این بیت دارای سه اختیار زبانی بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه است در (بی‌ظنیر) و (گشته) و (تو) در مصراع دوم
 گزینه «۴»: این بیت دارای ۴ اختیار حذف همزه می‌باشد. (بود از)، (از این)، (سیر از) و (از این)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۶۷- گزینه «۱»

(ممن اصغری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۱»: تأکید بر این نکته که آدمی لازم است عیب‌های خود را ببیند و آن را اصلاح کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: تأکید بر پاک گردانیدن درون
 گزینه «۳»: به مخاطب زیبارو هشدار می‌دهد به زیبایی‌اش نازد؛ زیرا این زیبایی زودگذر و فانی است.

گزینه «۴»: تجلی نور حق بر دل حضرت موسی (ع)

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، صفحه ۱۰۳)

۶۸- گزینه «۴»

(کاتلم کاطمی)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: کسانی که درد و رنج را تجربه نکرده باشند، احوال محنت‌دیدگان را درک نمی‌کنند.

مفهوم بیت گزینه «۴»: ترجیح آرامش تنهایی و گوشه‌گیری بر مصاحبت با دیگران

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، ترکیبی)

۶۹- گزینه «۴»

(فرهاد فروزان‌کیا)

د) در این بیت، مهرداد اوستا، از بار گله‌ها می‌کند که به سبب دل‌سپاری به او، نصیبی جز غم در عالم نیافته است.

ج) در این بیت هم حافظ که آرزومند رسیدن به خانه خویش است، با خود عهد می‌کند در صورت رهایی از این خانه ویرانه، عاقل و حکیم شود.

ب) طبیب اصفهانی، از غم عشق یار می‌گوید که در نماند دل جای گرفته است. توجه به وجه‌شبه [قرار گرفتن آرام و آهسته و همراه با ناز] در درک مفهوم بیت راهگشاست.

الف) فرخی یزدی در این بیت، آسایش [درونی] خود را در نتیجه عدم تعلق خاطر به دنیای [ناپایدار] می‌داند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۷۰- گزینه «۳»

(کاتلم کاطمی)

ج) ریشخند: شاعر به خاطر قد دراز مخاطب او را مورد تمسخر قرار داده است.

ب) سنجیده‌گویی: شاعر با تأکید بر سنجیده‌گویی، سخن مفید و مختصر را ارزشمند دانسته است.

د) دوربینی: از نظر شاعر مرغ زیرک همواره احتیاط می‌کند و حتی گلبرگ‌های گل‌ها را چنگال باز شکاری می‌داند.

ه) بی‌اعتباری جاه و مقام دنیوی: از نظر شاعر روزگار تاجی را که بر سر افراد می‌گذارد، خیلی زود از آن‌ها باز پس می‌گیرد.

الف) پایبندی به عهد: در این بیت به وفاداری عاشق و پایبندی او به عهد و پیمان اشاره شده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، ترکیبی)

علوم و فنون ادبی (۲)

۷۱- گزینه «۲»

(فرهاد فروزان‌کیا)

موارد نادرست عبارت‌اند از:

۱) آثار معروفی به نثر ساده در سبک هندی وجود دارد.

۲) کتاب «رشحات عین‌الحیات» در موضوع عرفان می‌باشد.

۳) کتاب «رشحات عین‌الحیات» از علی بن حسین واعظ کاشفی است.

۴) نثر مصنوع در این دوره حلاوت و فخامت نثر فنی قرن‌های ششم و هفتم را ندارد.

۵) کتاب «احسن‌التواریخ» به نثر مصنوع نمی‌باشد، بلکه نثر بینابین است.

۶) «احسن‌التواریخ» نوشته حسن‌بیگ روملو است.

توجه: قاضی نورالله شوشتری نویسنده کتاب «مجالس المؤمنین» در موضوع زندگی‌نامه و خواندمیر نویسنده کتاب «حبیب‌السیر» در نثر بینابین است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۷۲- گزینه «۳»

(مجتبی فرهادی)

در این زمان انحطاط ادبی از دوره تیموری بیشتر شده و استفاده از آیات، احادیث و عبارات عربی رواج بیشتر یافته بود که در آرایه تلمیح نمودار می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۷۳- گزینه ۳»

(فره‌ار فرورزان‌کیا)

ویژگی فکری سبک شعر دوره عراقی در این بیت مولوی دیده می‌شود: معشوق آسمانی و سرسپردگی کامل به معشوق (سلب اختیار از عاشق)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ویژگی ادبی سبک شعر دوره هندی: استفاده ملموس و برجسته از اسلوب معادله (صائب)

گزینه ۲: ویژگی ادبی سبک شعر دوره هندی: ردیف طولانی و خوش‌آهنگ «نیمی درون نیمی برون» (کاتبی شیرازی)

گزینه ۴: ویژگی زبانی سبک شعر دوره هندی: راه یافتن زبان مردم کوچه و بازار به شعر و استفاده از کنایه «پا از گلیم دراز کردن» و خود کلمه «دراز» (صائب) (علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۷۴- گزینه ۳»

(سبار غلام‌پور سیوکی)

گزینه ۳ فاقد کنایه می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «پشت گیرد» کنایه از حمایت و پشتیبانی می‌باشد.

گزینه ۲: مصراع دوم کنایه از بی‌توجهی به عقل و خرد می‌باشد.

گزینه ۴: «گرد از راه انگیختن» کنایه از با سرعت رفتن می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۹۵ تا ۹۷)

۷۵- گزینه ۴»

(مفسر اصغرعی)

کنایه‌ها:

۱- دست فشاندن از دنیا: ترک کردن دنیا ۲- به دست آمدن کام: بهره‌مند شدن، به آرزو رسیدن ۳- پشت پا زدن: ترک تعلقات مادی ۴- زیرپا دیدن افلاک: به کمال و تعالی رسیدن

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «سرخ بودن روی (شادابی) - زرد بودن روی (غمگینی)

گزینه ۲: «سر در جیب بودن (غمگین و ناراحت بودن) - پیراهن دریدن (شکستگی)

گزینه ۳: «پای به سنگ آمدن (دشواری) - دم زدن (سخن گفتن) - سر نبردن (زنده و سالم نماندن)

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۹۵ تا ۹۷)

۷۶- گزینه ۱»

(کاظم کاظمی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: «جناس: دل، گل / کنایه: خورشید را به گل نهفتن ← کار بیهوده و بی‌نتیجه کردن، پوشاندن حقیقت / تشبیه: چشمه خورشید (اضافه تشبیهی)

گزینه ۲: «جناس: ندارد / کنایه: رخت به جایی بردن ← نقل مکان کردن، اقامت کردن در جایی / تشبیه: باد مراد (اضافه تشبیهی)

گزینه ۳: «جناس: ندارد / کنایه: مهر بر لب زدن ← سکوت کردن - شکرشکنی ← سخن گفتن یا سخن شیرین گفتن / تشبیه: مهر خموشی

گزینه ۴: «جناس: سر و پر / کنایه: سر به زیر بال کشیدن ← گوشه‌گیری اختیار کردن / تشبیه: ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، بیان و برع، ترکیبی)

۷۷- گزینه ۲»

(سبار غلام‌پور سیوکی)

بیت گزینه ۲ بر وزن «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» می‌باشد و وزن همسان دوری (متناوب) است و سایر گزینه‌ها بر وزن «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن» می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۷۸- گزینه ۳»

(یاسین مهریان)

وزن سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مفعول فاعلاتن مفاعیلن فاعلن

گزینه ۲: «مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

گزینه ۴: «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۷۹- گزینه ۳»

(مجتبی فرهادی)

وزن این بیت «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن» و از اوزان همسان دولختی (دوری) است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع (ناهمسان)

گزینه ۲: «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فع (ناهمسان)

گزینه ۴: «مفعول مفاعیلن مفاعیلن / مستفعل فاعلاتن مستفعل (ناهمسان) (علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۸۰- گزینه ۴»

(فره‌ار فرورزان‌کیا)

مفهوم بیت نخست، ناامیدی شاعر است و مفهوم بیت دوم، امیدواری شاعر.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «مفهوم هر دو بیت: برتری عشق بر عقل؛ در تقابل عقل و عشق، عقل جایگاهی ندارد و همواره در برابر عشق، ناتوان است. البته در بیت اول از برتری عشق بر عقل چیزی گفته نشده است و فقط عقل نکوهش شده است، اما به هر حال ابیات با هم تقابل معنایی ندارند.

گزینه ۲: «مفهوم هر دو بیت جبرگرای است.

گزینه ۳: «مفهوم هر دو بیت این است که مرگ، تجدید حیات است. توضیح بیت دوم: حیات [مادی] چون گردی بر حیات [جاودان] نشسته است و دامن‌افشانی مرگ، این گرد را از بین می‌برد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهومی، ترکیبی)

علوم و فنون ادبی (۱)

۸۱- گزینه ۲»

(فره‌ار علی‌نژاد)

شعر این دوره از نظر سبک گویندگی و موضوع تنوع یافت (مدح، هجو، طنز، وعظ و حکمت، داستان‌سرایی، تغزل و حماسه). در آغاز این دوره ناصر خسرو را داریم که از دربارها کناره می‌گرفت و بعد از او سنایی به سبب تحول روحی‌اش، از مدیحه‌گویی پرهیز کرد. خروج شعر از دربار مساوی با تقبیح و افول مدیحه‌گویی است، زیرا شعر مدحی اغلب در دربارها و برای ستایش شاهان رونق داشت.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «ناصر خسرو از شاعران قرن چهارم نبود، بلکه از شاعران قرن پنجم بود که سبک شعری‌اش هنوز تحت تأثیر سخنوران قرن چهارم بود.

گزینه ۳: «کوشش انوری و هم‌سبکانش در مضامین دقیق غزل، باعث شد در قرن هفتم شاعران دیگری ظهور کنند و این شیوه را به اوج برسانند، نه اینکه انوری و هم‌سبکانش این نوع از شعر را به اوج رسانده باشند.

گزینه ۴: «در این دوره، در همان حال که شاعران خراسان و سیستان سرگرم رونق‌بخشی سبکی تازه بودند، در دیگر نقاط ایران هم کارهایی از این دست، انجام می‌شد که بر تغییر سبک شعر تأثیر داشت؛ از جمله در آذربایجان و عراق عجم.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۸۲- گزینه ۲»

(فرهار علی نژاد)
در سبک عراقی که از نیمه دوم قرن ششم و اوایل قرن هفتم متداول شد، بیشتر قالبها اوج گرفتند، اما از همه بیشتر غزل و مثنوی رونق یافتند. رونق قصیده مربوط به سبک خراسانی است.

در مورد گزینه «۴» دقت کنید که کتاب درسی ویژگی‌های نثر این دوره را از لحاظ قلمروهای سه‌گانه تفکیک نکرده است، اما بالاخره باید بدانید که کاربرد اصطلاحات علمی در متون، ویژگی زبانی و استفاده از امثال و اشعار در متن، ویژگی ادبی نثر فنی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۵)

۸۳- گزینه ۱»

(سپهر غلام‌پور سیوکی)
گل مجاز از صورت معشوق است. (به علاقه ماکان: آفرینش اجزای انسان از خاک) / «دل» و «گل»: جناس / گیسو و گیسو تکرار دارد. / تشبیه گیسو به سبزه / بیت فاقد حسن تعلیل و کنایه است.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، بیان و برع، ترکیبی)

۸۴- گزینه ۱»

(مصسن اصغری)
استعاره: آفتاب (استعاره از چهره)
جناس تام: ندارد («بار» در هر دو مصراع به معنای میوه و ثمره است).
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: کنایه: دوختن چشم و بستن پای / تشخیص: چشم عقل
گزینه «۳»: مجاز: چمن (مجاز از باغ و گلزار) / استعاره: لطف صبا و رشک طبله عطار (تشخیص)

گزینه «۴»: تشبیه: تشبیه ممدوح و معشوق به شکوفه و بنفشه / جناس: باغ و بار

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، بیان و برع، ترکیبی)

۸۵- گزینه ۳»

(مجتبی فرهادی)
دو کلمه «آسایش» و «بیاسای» اشتقاق دارند.
(علوم و فنون ادبی (۱)، برع لفظی، صفحه ۹۹)

۸۶- گزینه ۳»

(کاظم کاظمی)
به دلیل تکراری بودن پسوند «ان» در واژه‌های «نالان» و «پرشان» قافیه کردن آن‌ها نادرست است.
(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

۸۷- گزینه ۱»

(سیدعلیرضا علویان)
این بیت دارای دو قافیه است: «همدمی» و «مرهمی» قافیه اصلی آن و «دریغا» و «را» قافیه دوم آن را تشکیل داده‌اند.

تأفیه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: شرابی و نابی (اب)

گزینه «۳»: نروم و گروم (و)

گزینه «۴»: پرستنده‌ایم و زنده‌ایم (ند)

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

۸۸- گزینه ۲»

(مجتبی فرهادی)
قاعده قافیه ۱ / واژگان قافیه: مگوی و روی / حروف الحاقی: ی / حروف اصلی قافیه: مصوت بلند «و» / «ی» ساکن در پایان بعضی واژه‌های مختوم به مصوت بلند «ا» و «و» الحاقی محسوب می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قاعده قافیه ۲ / واژگان قافیه: نو و رو / حروف الحاقی: --- / حروف اصلی قافیه: و / ردیف: ---

گزینه «۳»: قاعده قافیه ۲ / واژگان قافیه: نهاد و نهاد / حروف الحاقی: --- / حروف اصلی قافیه: اد / ردیف: --- (دقت کنیم اگر دو واژه در انتهای بیت، در لفظ یکسان، ولی در معنا متفاوت باشند قافیه محسوب می‌شوند. در این گزینه به ترتیب، «نهاد» (گذاشت) و «نهاد» (سرشت) دو معنای متفاوت دارند و نمی‌توانند ردیف قرار بگیرند.)

گزینه «۴»: قاعده قافیه ۲ / واژگان قافیه: شنو و جو / حروف الحاقی: --- / حروف اصلی قافیه: و / ردیف: ---

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۸۹- گزینه ۳»

(کتاب آبی)
در بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»، به این امر اشاره شده است که عشق مایه حیات و زندگی انسان است. بیت گزینه «۳» به بی‌ارزش بودن دل افسرده تأکید دارد و مصراع دوم تنها اسلوب معادله‌ای است برای مصراع اول.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، ترکیبی)

۹۰- گزینه ۲»

(کتاب آبی)
ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» به بی‌ثباتی جهان اشاره دارند، اما مفهوم بیت گزینه «۲» این است که در راه رسیدن به معشوق باید از امور جسمانی دست کشید.

در مورد بیت گزینه «۱»: نقل است که خسرو پرویز، پادشاه ساسانی، همواره میوه‌های طلایی (زرین‌تره) بر سفره دربارش می‌گذاشت. شاعر می‌گوید خسرو پرویز با آن همه ثروت و مکنات الان گم شده است (مُرده است). در مصراع دوم هم با استفهام انکاری می‌گوید که دیگر «زرین‌تره» ای بر سفره (خون) وجود ندارد و به مخاطب توصیه‌ای می‌کند که آیه «کَمْ تَرَكُوا» را بخواند. منظور آیه ۲۵ سوره دخان است: «کَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَاتٍ وَعِيُونٍ»؛ «چه باغ‌ها و چشمه‌سارانی که آن‌ها بعد از خود بر جای نهادند».

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، ترکیبی)

جامعه‌شناسی (۳)

۹۱- گزینه ۴»

(فاطمه صغری)
- اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین نژاد برتر و رخ دادن بزرگ‌ترین کشتار جهان در جنگ‌های جهانی اول و دوم، میان توسعه‌یافته‌ترین کشورها، بیان‌گر سقوط ارزش‌ها در جامعه‌شناسی تبیینی است.

- تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی موجب رکود و نادیده گرفتن اراده و سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها در بسیاری عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود.

- نادیده گرفتن معنای کنش (افول معانی)، سبب شده است که بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده ما محدود شوند.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۹۲- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

ماکس وبر از سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد و منجر به رکود اراده و خلاقیت انسان می‌شود، به قفس آهنین تعبیر می‌کند.

برگزاری جشنواره‌های زیبایی در روزگار ما، نشان‌دهنده تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده‌اند.

نظم اجتماعی و خلاقیت، دو بال موفقیت انسان‌ها هستند.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۹۳- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

جنگ‌های نامنظم مبتنی بر آگاهی فرهنگی و جغرافیایی سربازان محلی یک منطقه است که قادرند در موقعیت بومی خود، با امکانات محدود حتی در برابر تهاجم یک ارتش بزرگ نیز مقاومت کنند.

کنش اجتماعی، فعالیت معناداری است که با توجه به دیگری انجام می‌شود و خست بنای جامعه است و تمامی پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان با کنش‌های اجتماعی پدید می‌آیند. ساختارهای اجتماعی، هر چقدر هم جافتاده و باسابقه باشند، با کنش‌های افراد به وجود آمده و برقرارند.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۲، ۳۳ و ۳۶)

۹۴- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

همه ما از آنجا که عضوی از جامعه هستیم (علت)، با کنش‌های اجتماعی خود، در حفظ وضع موجود یا تغییر آن، اثر می‌گذاریم (پیامد).

کنش انسان را نمی‌توان فقط با روش تجربی تحلیل کرد (پیامد)، زیرا اگرچه حس و تجربه از ابزارهای مهم شناخت علمی هستند اما روش تجربی توان فهم معانی کنش انسان‌ها را ندارد (علت).

نظریه پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا، مطالعه می‌کنند. این جامعه‌شناسان، ویژگی‌های دیگر کنش، یعنی اراده و ارزش را مهم می‌دانند ولی آن‌ها را بر خاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند.

همین نگاه (انسان به مثابه آگاهی و معنا)، مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری هموار ساخت.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۵، ۳۷ و ۴۰)

۹۵- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

تشریح موارد نادرست:

- همراهی همدلانه به معنای تأیید کنشگران نیست.

- به سبب این که بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد تبیینی قابل توضیح نیستند، کسانی که فقط روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند، با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی، مذهبی و ... دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند.

- رویکرد تبیینی بر آنچه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۵، ۳۷ و ۳۹)

۹۶- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

پاسخ‌های متنوع صاحب‌نظران علوم مختلف درباره چرایی وقوع خودکشی و نظرات مختلف درباره آن‌ها ← پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی علوم انسانی و اجتماعی دیگر دغدغه نزدیک شدن به علوم طبیعی را ندارد (علت) ← به رسمیت شناختن تفسیر به‌عنوان روش مستقل علوم انسانی و اجتماعی (پیامد)

نامحسوس بودن آرمان‌ها و ارزش‌ها (علت) ← عدم توان داوری علمی و نقد و اصلاح درباره آن‌ها از دیدگاه جامعه‌شناسی تفهیمی - تبیینی (پیامد)

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۹)

۹۷- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

- وبر، معتقد بود آنچه جامعه‌شناسان از مطالعه پدیده‌ها می‌فهمند، باید با روش تجربی اثبات شود؛ از این رو تفهیم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی‌دانست.

- معنای علم از دیدگاه وبر، علم تجربی بود.

- فهم و درک معنای پدیده‌های اجتماعی را ضروری می‌دانست.

- وبر، جامعه‌شناسی خود را تفهیمی - تبیینی نامید.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۴۸)

۹۸- گزینه «۱»

(آزیتا بیرقی)

دانش اینجایی و اکتونی ← تفسیر / دانش جهان‌شمول ← تبیین به نحو مفیدی از آزمایش استفاده کرد ← آزمایش فیلیپ زیمباردو معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی ← هدف جامعه‌شناسی تفسیری

بررسی تمام ابعاد یک پدیده (روستا) ← مطالعه موردی

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۹، ۵۰ و ۵۱)

۹۹- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

اشتراک دلیلتی و وبر ← پدیده‌های اجتماعی با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارد.

فهم هر کنش مستلزم ← دسترسی به معنای ذهنی و معنای فرهنگی کنش است.

اشتراک قوم‌نگاری و مطالعه موردی ← مشاهده مشارکتی

اشتراک زندگی‌نامه‌ها و سفرنامه‌ها و کتاب‌های خاطرات ← نشان‌دهنده تصویر انسان‌ها از معنای زندگی

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۴، ۴۸، ۵۰ و ۵۱)

۱۰۰- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

برخی رویکردها درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق این پدیده‌ها را نادیده می‌گیرد و از آن‌ها هویت‌زدایی می‌کنند.

برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد و به معنای نهفته در کنش‌ها راه یافت.

در قرن بیستم نتایج این باور که مرز علم و غیرعلم را تبیین تجربی تعیین می‌کند، مورد تردید قرار گرفت.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۹)

جامعه‌شناسی (۱)

۱۰۱- گزینه ۳»

(آزیتا بیدرقی)

نسل‌کشی ← نشانگر ابعاد هویتی جمعیت (د)
 جامعه فاسقه ← اعضای آن حق را می‌شناسند ولی به آن‌ها پایبند نیستند. (الف)
 عامل اصلی هویت‌یابی افراد و جوامع غربی ← سرمایه‌داری (ج)
 شناختن (اندیشیدن)، پذیرفتن و عمل کردن ← راه گسترش فرهنگ (ب)
 (پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۳۰ و ۱۳۳)

۱۰۲- گزینه ۴»

(آزیتا بیدرقی)

دولت بزرگی به‌وجود می‌آید که می‌کوشد رفاه اقتصادی را به مدد نفت و نه رواج کسب و کار افزایش دهد و حتی هزینه‌های آموزش و بهداشت را که در بیشتر نقاط دنیا از محل مالیات‌ها پرداخت می‌شود به کمک درآمدهای نفتی تأمین کند.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۳۲ و ۱۳۳)

۱۰۳- گزینه ۳»

(آزیتا بیدرقی)

علت جنگ اقتصادی تمام عیار علیه کشور ما از سوی غرب ← غرب پاشنه آشیل ایران اسلامی را اقتصاد می‌داند.
 اساس شکل‌گیری هویت جهان غرب ← اقتصاد
 علت حذف فیزیکی اعراب مسلمان و آواره کردن آن‌ها از سوی رژیم صهیونیستی ← تغییر ترکیب جمعیتی

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۳۰، ۱۳۳ و ۱۳۴)

۱۰۴- گزینه ۱»

(آزیتا بیدرقی)

جوامعی که به تبعیت از غرب رویکرد سکولار و دنیوی دارند، هویت سرمایه‌داری پیدا می‌کنند.
 شاخص و نشانه جهان اجتماعی متجدد، کاهش جمعیت است.
 افزایش جمعیت یک جهان اجتماعی به منزله گسترش فرهنگ و معانی آن است.
 اولین شرط بقای هر جامعه، جمعیت است.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۲۵، ۱۲۷، ۱۲۹ و ۱۳۳)

۱۰۵- گزینه ۱»

(فاطمه صفری)

مستشرقان یا شرق‌شناسان به جمعی از محققان غربی گفته می‌شود که از منظر جهان غرب و با اهداف مواضع غربی جوامع شرقی و میراث فرهنگی آن‌ها را مطالعه می‌کنند. در واقع به جای بازخوانی و مطالعه به بازسازی و خلق هویت شرقی از منظر جهان غرب می‌پردازند. در دیدگاه آنان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست، بلکه سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود.
 جهان اسلام طی سده‌های مختلف یا مانند آنچه در جنگ‌های صلیبی گذشت، به دفع مهاجمان پرداخت یا مانند آنچه در حمله مغول رخ داد، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد. اما برخورد جهان غرب با جهان اسلام تجربه جدیدی است که هنوز به پایان خود نرسیده است.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۰۵)

۱۰۶- گزینه ۳»

(فاطمه صفری)

جهان اسلام اینک با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران، هویت خود را بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد، جست‌وجو می‌کند.
 زبان فارسی دری به دلیل مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام، از محدوده زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی فراتر رفت و به عنوان زبان دوم جهان اسلام، مرزهای امپراتوری‌های گورکانی و عثمانی را درنوردید.
 حیات معنوی اسلام، افق‌های جدیدی را به روی اندیشمندان جهان غرب نیز گسترده است و نظریه‌پردازان غربی را که طی قرن بیستم، سکولاریسم و دنیوی شدن را سرنوشت مشترک و حتمی بشریت می‌دانستند، به تأمل و بازبینی نظریات پیشین خود فراخوانده است.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۸)

۱۰۷- گزینه ۳»

(فاطمه صفری)

متفکران ایرانی از دهه سی به بعد، در نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب و هویت‌های کاذبی که از این طریق ساخته می‌شد، آثاری با عناوینی نظیر غرب‌زدگی و بازگشت به خویشتن، پدید آوردند.
 تبلور تحولات هویتی در شعارهای انقلابی نمایان می‌شود.
 اقوام مختلف ایرانی با آنکه هویت‌های اجتماعی متفاوتی داشتند، در عقاید و ارزش‌های آیین زرتشت که با آموزه‌های اساطیری درآمیخته بود، هویت فرهنگی واحدی پیدا کردند.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۳، ۱۰۵ و ۱۰۷)

۱۰۸- گزینه ۴»

(ریحانه امینی)

تشریح موارد نادرست:

- از نظر ارسطو حکومتی که در آن اقلیت براساس فضیلت حکومت کند، از نوع آریستوکراسی است.
 - با توجه به تقسیم‌بندی ارسطو حکومتی که براساس خواست و میل فرد باشد، از نوع تیرانی (استبدادی) است.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۱)

۱۰۹- گزینه ۴»

(ریحانه امینی)

قدرت انسان محدود است، به‌گونه‌ای که نمی‌تواند همه نیازهای خود را به تنهایی برآورده سازد و برای تأمین برخی نیازهای اولیه زندگی خود، به کمک دیگران احتیاج دارد.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۱۷)

۱۱۰- گزینه ۲»

(ریحانه امینی)

- قدرتی که بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل به دست می‌آید دارای مقبولیت است و قدرتی که با مقبولیت همراه باشد و به صورت رسمی پذیرفته شده باشد، اقتدار نامیده می‌شود.
 - طبق دیدگاه ارسطو حکومتی که در آن اکثریت براساس فضیلت حکومت می‌کنند، پولیتی (جمهوری) نام دارد.
 - طبق دیدگاه فارابی حکومتی که در آن اقلیت با شیوه انسان‌محور براساس خواست و میل شخصی حاکم حکومت می‌کنند، خست (جامعه خوش‌گذرانی) نام دارد.
 - طبق دیدگاه فارابی حکومتی که در آن فرد با شیوه انسان‌محور براساس فضیلت انسانی حکومت کند، کرامیه (جامعه سرفرازی) نام دارد.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۱۸، ۱۲۱ و ۱۲۲)

جامعه‌شناسی (۲)

۱۱۱- گزینه «۳»

(نگار غلامی)

فعالیت اجتماعی - سیاسی	ویژگی	نمونه تاریخی
مقاومت منفی	همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه	تدوین رساله‌های جهادیه
فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی	اصلاح رفتار حاکمان یا ساختار حکومت	جنبش تنباکو
انقلاب اجتماعی	تغییر ساختار سیاسی	جنبش عدالتخانه، انقلاب مشروطه

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان بریر، صفحه ۱۱۸)

۱۱۲- گزینه «۱»

(نگار غلامی)

گزینه «۱»: درست - نادرست (انقلاب اسلامی ایران از آموزه‌های اسلامی بهره می‌برد و به فلسفه‌ها و مکاتب سیاسی غرب تعلق ندارد).

گزینه «۲»: درست - درست

گزینه «۳»: نادرست (انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند) - نادرست (انقلاب اسلامی ایران به هیچ‌یک از دو بلوک وابستگی نداشت).

گزینه «۴»: نادرست (انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند) - درست

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان بریر، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۱۱۳- گزینه «۴»

(نگار غلامی)

تشریح موارد نادرست:

- تجربه موفق جنبش تنباکو، فعالیت رقابت‌آمیز را از اصلاح رفتار به اصلاح ساختار، تغییر داد و به جنبش عدالتخانه منجر شد.

- جنبش عدالتخانه از آن جهت که ساختار سیاسی جامعه را تغییر می‌داد، یک انقلاب اجتماعی بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان بریر، صفحه‌های ۱۱۶، ۱۱۷ و ۱۱۹)

۱۱۴- گزینه «۴»

(نگار غلامی)

فعالیت رقابت‌آمیز امام خمینی (ره) با اعتراض به کاپیتولاسیون و رفتار استعماری شاه، آغاز شد.

در مقاومت منفی، حاکمیت پادشاه ظالمانه و غیرمشروع دانسته می‌شود. منظور از واجبات نظامیه امور لازم برای بقای زندگی اجتماعی است.

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان بریر، صفحه‌های ۱۱۶ و ۱۱۹)

۱۱۵- گزینه «۲»

(نگار غلامی)

منورالفکران مشروطه‌خواه، مشروطه را نوعی حاکمیت سکولار، مانند دولت انگلستان می‌دانستند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان بریر، صفحه ۱۱۷)

۱۱۶- گزینه «۴»

(ارغوان عبدالملکی)

این انقلاب از آن جهت که یک نظام سیاسی وابسته به بلوک غرب را هدف قرار داده بود اهمیت می‌یافت، اما چون به بلوک شرق وابسته نبود از اهمیت آن کاسته می‌شد.

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان بریر، صفحه ۱۲۴)

۱۱۷- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

- انقلاب‌های آزادی‌بخش قرن بیستم، تقلیدهایی بدلی از انقلاب‌های مدرن بودند.
- انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ میلادی روسیه، انقلابی بود که گرچه با دیگر انقلاب‌های مشابه اروپایی به‌دلیل رویکرد چپ و سوسیالیستی، تفاوت داشت، ولی با خصلت سکولار و دنیوی خود در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های روشنگری مدرن عمل می‌کرد. حرکت انقلابی مارکس، مبتنی بر اصول و بنیان‌های تفکر مدرن بود و در تعارض با آن قرار نمی‌گرفت.

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان بریر، صفحه ۱۲۵)

۱۱۸- گزینه «۴»

(ارغوان عبدالملکی)

- دولتمردان و روشنفکران جهان اسلام قبل از انقلاب ایران، مسائل جهان اسلام را با یکی از دو رویکرد زیر می‌دیدند:

۱- مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که در اثر عقب‌ماندگی تاریخی برای رسیدن به جوامع غربی پیش آمده بود.

۲- این مسائل از نوع مشکلاتی بود که نظام سرمایه‌داری و لیبرالیسم غربی، به‌وجود آورده بود.

- بازگشت به اسلام، مشروعیت قرارداد کمپ‌دیوید را در باور و اعتقاد مسلمانان، مخدوش کرد و مقاومت در برابر صهیونیسم را از موضع اعتقاد اسلامی آغاز کرد. جهاد اسلامی افغانستان در برابر حکومت وابسته به بلوک شرق بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان بریر، صفحه‌های ۱۲۶ و ۱۲۷)

۱۱۹- گزینه «۲»

(ارغوان عبدالملکی)

مقاومت انقلاب ایران در دهه نخست، موقعیت بلوک شرق را به‌عنوان قطب رقیب بلوک غرب متزلزل ساخت و موقعیت تاریخی جهان اسلام را به‌عنوان یک قطب فرهنگی تثبیت کرد. کشورهای غربی در نخستین نظریه‌پردازی‌های خود به‌دنبال آن بودند تا فروپاشی بلوک شرق را به شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد معنا کنند و نظریه «پایان تاریخ» فوکویاما، همین معنا را القا می‌کرد. اما موفقیت انقلاب اسلامی ایران و پیامدهای جهانی آن بر نظریه فوق، خط بطلان کشید. اذعان و اعتراف به حضور فرهنگی و تمدنی جهان اسلام از سوی برخی دیگر از نظریه‌پردازان غربی، با عنوان جنگ تمدن‌ها مطرح شد. این نظریه ضمن اعتراف به شکل‌گیری قطب‌بندی جدید فرهنگی و تمدنی، اولاً با طرح دیگر تمدن‌ها در عرض تمدن اسلامی، جایگاه برجسته و منحصر به فرد انقلاب و فرهنگ اسلامی را نادیده می‌گرفت، ثانیاً با طرح جنگ تمدن‌ها، رویکرد خصمانه جهان غرب را به جنبش‌های اسلامی نتیجه ورود مجدد دیگر فرهنگ‌ها به عرصه زندگی بشر، معرفی می‌کرد و از این طریق، هراسی را که پس از جنگ جهانی دوم، نسبت به بلوک شرق وجود داشت، متوجه جهان اسلام می‌گرداند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان بریر، صفحه ۱۳۲)

۱۲۰- گزینه «۱»

(ارغوان عبدالملکی)

- جهان غرب پس از توجه به عمق حادثه و قوت و توان تأثیرگذاری انقلاب اسلامی، سلسله اقدامات مستمری را در قبال آن انجام داده است و مقاومت انقلاب در برابر هر یک از آن اقدامات، موقعیت تاریخی جدیدی را برای جهان اسلام پدید آورد.

- جنگ ایران و عراق با همه جنگ‌هایی که طی قرن بیستم، انجام شد، تفاوت داشت. در این جنگ، همه کشورهای اروپایی و بلوک شرق و غرب، وحدت راهبردی پیدا کردند. به همین دلیل تسلیحات روسی، آمریکایی، فرانسوی و ... در خدمت ارتش عراق قرار داشت.

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان بریر، صفحه ۱۳۱)

جامعه‌شناسی (۱)

۱۲۱- گزینه ۲

تشریح مورد نادرست:

قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۴، ۱۰۵ و ۱۰۷)

۱۲۲- گزینه ۳

(ریحانه امینی)

- انقلاب‌ها از مهم‌ترین تحولات در هر جهان اجتماعی محسوب می‌شوند.
- جامعه ایران به رهبری امام خمینی (ره) و با استفاده از آموزه‌های قرآن و اهل بیت (ع)، به هویت اسلامی خود بازگشت.

- در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست، بلکه سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۴، ۱۰۵ و ۱۰۷)

۱۲۳- گزینه ۳

(ارغوان عبدالملکی)

- تبعیت با میل و رضایت درونی ← مقبولیت
- قدرت همراه با رضایت ولی برخلاف حکم الهی ← مقبولیت غیرمشروع
- قدرت براساس نظام عقیدتی و ارزشی خاص ← مشروعیت
- قدرت مطابق با حکم الهی و همراه با میل افراد انسانی ← مقبولیت مشروع
(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۱۹)

۱۲۴- گزینه ۴

(نگار غلامی)

آثاری چون «غرب‌زدگی» و «خدمات متقابل اسلام و ایران» در زمینه نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب نوشته شدند.
حجاب و پوشش نمادهای هویت جهان اسلام است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۹)

۱۲۵- گزینه ۳

(نگار غلامی)

جهان اسلام طی سده‌های مختلف یا مانند آن چه در حمله مغول رخ داد، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد. یا مانند آن چه در جنگ‌های صلیبی گذشت، به دفع مهاجمان پرداخت. اما برخورد جهان غرب با جهان اسلام تجربه جدیدی است که هنوز به پایان نرسیده است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۰۵)

۱۲۶- گزینه ۲

تشریح موارد نادرست:

هویت فرهنگی هر جامعه تا زمانی که عقاید و ارزش‌های آن مورد پذیرش باشد، دوام می‌آورد.

جامعه ایران با بازگشت به هویت اسلامی خود به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآمد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۴، ۱۰۶ و ۱۰۸)

۱۲۷- گزینه ۱

(ارغوان عبدالملکی)

گسترش فرهنگ و معانی جهان اجتماعی از طریق گسترش فرهنگ و معانی آن صورت می‌گیرد.

افزایش حاملان و عاملان یک فرهنگ باعث بسط بیشتر آن فرهنگ می‌شود. داشتن جمعیت مناسب لازمه تحقق جهان توحیدی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۲۷ و ۱۲۸)

۱۲۸- گزینه ۱

(کتاب آبی)

افزایش جمعیت یک جهان اجتماعی، به منزله گسترش فرهنگ و معانی آن است و کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی نیز، به منزله محدود شدن گستره آن است. از این‌رو، تأمین جمعیت مناسب برای جهان‌های اجتماعی، مسئله‌ای هویتی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۲۷)

۱۲۹- گزینه ۳

(کنکور سراسری ۹۹)

هجوم اقتصادی به ایران تاریخی طولانی دارد و در ادوار مختلف از سوی استعمارگران غربی به صورت‌های مختلفی دنبال شده است. این کار در زمان قاجار با تلاش برای اخذ امتیازات مختلف مانند امتیاز رویتر و رژی و... و در دوره پهلوی از طریق تاراج نفت، فروش جنگ‌افزار و کالاهای مصرفی و صنایع مونتاژ و تخریب بنیان‌های تولید ملی به ویژه روح خودباوری ملت ایران انجام شد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۳۳)

۱۳۰- گزینه ۴

(کتاب آبی)

برخی از کشورهای سلطه‌گر غربی که از سویی اقتصاد را اساس همه‌چیز می‌پندارند و از سوی دیگر، تمامی شیوه‌های اقتصادی غیرسرمایه‌داری را نابود شده می‌بینند، پاشنه آشیل ایران اسلامی را اقتصاد می‌دانند؛ از این‌رو جنگ اقتصادی تمام‌عیاری را علیه کشور ما به راه انداخته‌اند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۳۴)

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

۱۳۱- گزینه ۴

(سیرمه‌میا مؤمنی)

نکته مهم درسی:

اگر بعد از «لَو» فعل ماضی داشته باشیم، فعل را به صورت «ماضی استمراری» ترجمه می‌کنیم.

«لَو اعطیت ... ما فعلت»: اگر داده می‌شد ... انجام نمی‌دادم (رد سایر گزینه‌ها) / «اعطیت»: (فعل مجهول است) داده می‌شد (رد سایر گزینه‌ها) /

ترجمه فعل «ما فعلت» به صورت «انجام نخواهم داد» در گزینه ۲ «خطاست، چراکه «لن» در صورت سؤال وجود ندارد. / «جلب شعیره»: (نکره است) پوست جویی (رد گزینه ۲) / «شعیره»: جو (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه)

۱۳۲- گزینه ۲

(ولی بریی- ابهر)

«ما کنت أستطیع أن أصدق»: (فعل معادل ماضی استمراری منفی) نمی‌توانستم باور کنم (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «بِإِيسَاعَ»: یاری می‌کند /

«أماکن»: (نکره) مکان‌هایی (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «تَتَجَمَّعَ»: جمع می‌شوند (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

در گزینه ۴ «می‌تواند» نیز اضافی است و در عبارت عربی به کار نرفته است.

(ترجمه)

۱۳۳- گزینه ۳»

(پهروز هیدریکی)

«تعالی نطالع»: بیا (تا) مطالعه کنیم (رد سایر گزینه‌ها)؛ (اطَّلَعَ علی: از ... اطلاع یافت) / «عن»: درباره (رد گزینه ۴) / «یکون»: می‌باشد، است (رد گزینه ۲) / «صديق الإنسان»: دوست انسان / «مُنقذ»: نجات‌دهنده (اسم است). (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «فی البحار»: در دریاها (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

۱۳۴- گزینه ۲»

(پهروز هیدریکی)

«رَبِّمَا»: شاید، چه بسا / «عاجزین»: در حالی که ناتوان‌اند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «انجاز»: انجام دادن / «مع أن»: با اینکه، علی‌رغم اینکه (رد سایر گزینه‌ها) / «كثیراً»: بسیار (دقت کنید «كثیراً» در اینجا یک قید است و نباید به صورت صفت برای «قدرات» ترجمه شود. ← رد گزینه ۱) / «هم»: در گزینه‌های «۳» و «۴» اضافی است و معادلی در عبارت عربی داده شده ندارد.

(ترجمه)

۱۳۵- گزینه ۱»

(ولی بریی - ابهر)

«قد حَضَرُوا»: حاضر شده‌اند، حضور یافته‌اند (رد گزینه ۲) / «أمام»: مقابل، جلوی (رد گزینه ۳) / «لکن»: اما، ولی (رد گزینه ۲) / «الذی»: کسی که (رد گزینه ۴) / «قد تأخَّرَ کثیراً»: بسیار دیر کرده است، بسیار تأخیر کرده است (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(ترجمه)

۱۳۶- گزینه ۴»

(سید ممدعلی مرتضوی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «نَسَأَلُکَ» فعل مضارع به معنی «از تو می‌خواهیم» است که به اشتباه به صورت یک اسم ترجمه شده است. گزینه «۲»: «رُکَّاب» جمع مکسر «راکب» است و باید به صورت «سرنشینان» ترجمه شود. همچنین «الخطر» مفرد است که جمع ترجمه شده است. گزینه «۳»: «مُنَع» فعل ماضی مجهول به معنی «منع شدند» است که به اشتباه، به صورت معلوم ترجمه شده است. همچنین «فیها زیت کثیر» معادل «در آن روغن زیادی هست» می‌باشد.

(ترجمه)

۱۳۷- گزینه ۲»

(پهروز هیدریکی)

دقت کنید: قَد + ماضی: ماضی نقلی ← قَد دَکَّرَ ← یاد کرده است. (قَد + مضارع: گاهی / شاید + مضارع)

(ترجمه)

۱۳۸- گزینه ۳»

(مرتضی کاظم شیروزی)

تکنه: وقتی فعلی به ضمیر متکلم وحده «ی» وصل شود، نون وقایه بین فعل و ضمیر واقع می‌شود، و به معنای «مرا، به من» ترجمه می‌گردد. «مرا بُرِدَ»: اَخَذَنی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «همراه خود»: مَعَه (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «به دیدن دلفین‌ها»: لِمُشَاهَدَةِ الدِّلافین، لِرُؤیَةِ الدِّلافین / «مرا حیران کرد»: حَبَّرْتَنی (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «حرکت‌های گروهی آن‌ها»: حرکاتها الجماعیة (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۱۳۹- گزینه ۳»

(سیده مهیا مؤمنی)

ترجمه: کافر می‌گوید ای کاش من خاک بودم. زیرا او افسوس می‌خورد و این آیه ربطی به عزت و سرافرازی ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «شرف و بزرگی انسان به دانش و ادب است. گزینه «۲»: «پروردگارم مرا به مدارا کردن با مردم فرمان داده است. گزینه «۴»: «همنشین درستکار بهتر از تنهایی است.

(مفهوم)

۱۴۰- گزینه ۴»

(علی مفسن زاده)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «الأکرَم» دارای «ال» و معرفه است. گزینه «۲»: «اللقَم» معرفه است ولی از نوع معرفه غَلَم نیست. (اسم‌های خاص نظیر اسم اشخاص، شهرها، کشورها و ... اسم غَلَم محسوب می‌شوند). گزینه «۳»: فعل «إقرأ» (امر بر وزن «إفعل») ثلاثی مجرد است و ثلاثی مزید نیست.

(تحلیل صرفی و اعراب)

۱۴۱- گزینه ۳»

(علی مفسن زاده)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «خبر» نادرست است، قبل از آن، مبتدایی وجود ندارد که نیاز به خبر داشته باشد. گزینه «۲»: «مرضیة» اسم مفعول است، نه اسم فاعل. همچنین «مفعول للفعل» نادرست است، زیرا فعل متعدی در عبارت نداریم که نیاز به مفعول داشته باشد. «مرضیة» در این آیه شریفه، نقش حال را دارد. گزینه «۴»: فعل «ارجعی»، امر از صیغه مفرد مؤنث مخاطب است، بنابراین «للمذکر» در توضیح آن نادرست است.

(تحلیل صرفی و اعراب)

۱۴۲- گزینه ۲»

(علی مفسن زاده)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «الأموات» جمع مکسر است، نه سالم، همچنین مفرد آن «المیت» (به معنی: مُرده) است. گزینه «۳»: فعل «بیقی» به معنی «باقی می‌ماند»، مفعول نمی‌گیرد و لازم است. همچنین «مینی» در توضیح آن نادرست است. گزینه «۴»: فعل «نقل»، ماضی است و در اولش، علامت ضمّه آمده است، بنابراین مجهول محسوب می‌شود، نه معلوم.

(تحلیل صرفی و اعراب)

۱۴۳- گزینه ۲»

(مرتضی کاظم شیروزی)

در گزینه «۲»، «دووبین» جمع مذکر سالم است، نه مثنی. (این موضوع را از وجود اسم جمع «العاملون» و فعل جمع مذکر «یجتهدون» در جمله می‌توان دریافت). بنابراین حرکت‌گذاری صحیح آن به صورت «دووبین» است. همچنین «عمل» مضاف‌الیه است و باید مجرور باشد، بنابراین به شکل «عملی» صحیح است.

(فیض حرکات)

۱۴۴- گزینه ۴»

(سیده مهیا مؤمنی)

در گزینه «۴»، «اعنی» از فعل امر «أعین» + نون وقایه + ضمیر مفعولی «ی» تشکیل شده است. (دلیل علامت تشدید در ساختار این فعل، وجود دو حرف نون است، یک نون، حرف اصلی فعل و دیگری نون وقایه است). * دقت کنید که «ن» موجود در افعال سایر گزینه‌ها، حرف اصلی خود فعل و جزئی از آن می‌باشد و نون وقایه نیست.

(قواعد فعل)

۱۴۵- گزینه ۱»

(درویشعلی ابراهیمی)

فعل «عَرَّفَ» (به معنی: معرفی کن)، با حرف جرّ «علی» به کار می‌رود و «عَرَّفْنَا علی» به ما ... را معرفی کن» درست است.

در گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» کاربرد حرف جرّ کاملاً درست است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: مقاله را در دانشنامه‌ای علمی خواندم و آن را یاد گرفتم!

گزینه «۳»: دلفین انسان را در کارهایی در دریا یاری می‌کند!

گزینه «۴»: جریان آب، غرق شده را به اعماق می‌کشاند!

(انواع هملاط)

۱۴۶- گزینه ۴»

(بهروز هیدریکی)

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، ضمیر «ی» هم به صورت منصوب و هم مجرور آمده باشد.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «ی» در نسیانی: فراموشی‌ام، خُسْرانی: زیانم، امتحانی: امتحانم ← مضاف‌الیه و مجرور است.

گزینه «۲»: «والدی» (= والدین + ی) پدر و مادرم ← ضمیر «ی» مضاف‌الیه و مجرور است.

گزینه «۳»: «لاتعرفنی»: من را نمی‌شناسی ← ضمیر «ی» مفعول و منصوب است. (دقت کنید حرف «ی» در کلمه «صبی» جزئی از خود کلمه است و اصلاً ضمیر نیست.)

گزینه «۴»: «سألتنی» (= سألت + ن وقایه + ی) از من پرسید ← ضمیر «ی» مفعول و منصوب است.

إلی: (= إلی + ی) ← ضمیر «ی» مجرور به حرف جرّ است.

(قواعد فعل)

۱۴۷- گزینه ۱»

(مهمعلی کاظمی نمرآبادی)

در گزینه «۱»، «مستعجلین» حال و منصوب به یاء است که برای بیان حالت آمده است. (ترجمه: ما در ساعت ۷، با عجله سوار قطار شدیم!)

تشریح گزینه‌ها:

در گزینه «۳»، «راسبین» خبر صار، از افعال ناقصه، و منصوب به یاء است.

در گزینه‌های «۲» و «۴»، اسمی با شرایط حال یافت نمی‌شود.

(حال)

۱۴۸- گزینه ۲»

(بهروز هیدریکی)

ترجمه عبارت صورت سؤال: قوی‌ترین مردم، کسی است که در حالی که توانمند است، از دشمن خود در می‌گذرد!

سؤالی را مشخص کن که پاسخ در عبارت پیشین نیامده است.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قوی‌ترین مردم چگونه از دشمنش در می‌گذرد؟! ← مقتدرأ (در جواب کلمه پرسشی «کیف»، حال می‌آید).

گزینه «۲»: چرا قوی‌ترین مردم از دشمنش در می‌گذرد؟! (پاسخ این سؤال در عبارت داده شده نیامده است.)

گزینه «۳»: چه کسی در حالی که توانمند است، از دشمن خود در می‌گذرد؟! ← أقوى الناس

گزینه «۴»: آیا قوی‌ترین مردم، در حالی که توانمند است، از دشمن خود در می‌گذرد؟! ← نَعَم

(حال)

۱۴۹- گزینه ۴»

(قاله مشیرپناهی)

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن کلمه «مریضاً» نقش «حال» را داشته باشد. در این گزینه با توجه به معنا و اسلوب جمله مشخص می‌شود که «مریضاً» نقش «حال» را دارد. ترجمه عبارت: «آیا می‌خواهی که پدرت بیمار (در حالی که بیمار است) به سفر برود؟»

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «کسی که به آن چه می‌خورد و می‌نوشد توجه نمی‌کند، بدون شک بیمار می‌شود.» («مریضاً» خبر «یُصبح» است.)

گزینه «۲»: «هرکس از بیماری در خانه‌اش زیارت کند، خداوند برایش پاداش بزرگی می‌نویسد.» («مریضاً» نقش «مفعول» را دارد.)

گزینه «۳»: «امروز در درمانگاه روستا کودک بیماری را دیدم.» («مریضاً» نقش «صفت» را دارد.)

(حال)

۱۵۰- گزینه ۳»

(ولی برقی - ابهر)

صورت سؤال، حالی را می‌خواهد که با بقیه متفاوت باشد؛ در گزینه «۳»، حال به صورت مفرد (یک اسم) آمده است و در سایر گزینه‌ها حال به صورت جمله اسمیه و همراه واو حالیه آمده است.

تشریح گزینه‌ها:

در گزینه «۱»، «(هو خاسر) حال است، در گزینه «۲» «(أنتم الأعلون) حال است، در گزینه «۳» «(قانعین) حال مفرد است (به صورت یک اسم آمده است) و واوی که بر سر فعل (تَشكرون) آمده است، واو عطف است نه حالیه. در گزینه «۴» نیز «(هما قامتا) حال است.

(حال)

عربی زبان قرآن (۲)

۱۵۱- گزینه ۲»

(پیروز وہان)

«قالت الأعراب»: اعراب گفتند (رد گزینه ۳) / «أمنّا»: ایمان آوردیم (رد گزینه ۱) / «فُلّ» بگو / «لَم تؤمنوا»: ایمان نیاورده‌اید (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «ولکن»: بلکه / «فولوا»: بگوئید / «أسلمنا»: اسلام آوردیم (رد گزینه ۴ - واژه «شد» معادل فارسی «أصبَح» یا «صار» است ← «أصبَحنا مُسلمین»: مسلمان شدیم)

(ترجمه)

۱۵۲- گزینه ۳»

(علی مسنون زاده)

«لَم نَر»: ندیده‌ایم (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «أجود»: بخشنده‌تر (اسم تفضیل است ← رد گزینه ۲) / «فلنعلم»: باید بدانیم (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «لَم یَرِد»: برنگردانید (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «لهذه...»: به دلیل، برای، به جهت این (رد گزینه ۱) / «خصاله»: ویژگی‌های او، ویژگی‌هایش (رد گزینه ۲) / «أسلمت»: اسلام آوردند (رد گزینه ۱) / «قبائلٌ كثيرة»: قبیله‌های بسیاری، قبیله‌های زیادی (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۱۵۳- گزینه ۱»

(مرتضی کاظم شیرووری)

«کان + لی»: داشتم (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «زمیل»: همشاگردی‌ای (رد گزینه ۴) / «یبحث عن»: جست‌وجو می‌کرد، با توجه به اینکه قبل از آن «کان» آمده، به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «لمعجم»: فرهنگ لغت (معرفه به ال است ← رد گزینه ۴) / «مفردات»: واژگانی / «لَم یکن یعلم»: (معادل ماضی استمراری منفی) نمی‌دانست (رد گزینه ۳) / «معناها»: معنایش

(ترجمه)

۱۵۴- گزینه «۱»

(مصدر علی کاطمی نصرآبادی)

«كاد هذا الرجل يغرق»: نزدیک بود (چیزی نمانده بود) که این مرد غرق شود.

(ترجمه)

۱۵۵- گزینه «۳»

(درویشعلی ابراهیمی)

«وقتی»: حین، متی، إذا / «پدرم»: أبی (رد گزینه ۲) / «رفت»: ذَهَب (رد گزینه ۱) / «به فروشگاه»: إلى المتجر (الذَّكَّان) (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «تا بخرد»: لیشتری (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «برای تلفن همراهش»: لجوّاله (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «باتری»: البطّارية / «پرنده‌ها»: الطّیور (رد گزینه ۲) / «(غذا) دادم»: أطعمتُ (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ترجمه)

۱۵۶- گزینه «۲»

(علی مفسر زاده)

شعر فارسی با ترجمه متن عربی همخوانی ندارد و مفهوم درست آن را بیان نمی‌کند.

ترجمه متن عربی گزینه «۲»: خداوند سرنوشت قومی را تغییر نمی‌دهد مگر آنکه آنچه را که در درونشان هست، تغییر دهند.

(مفهوم)

۱۵۷- گزینه «۱»

(پیروز ویا)

يُعِينُ وَ يَنْصُرُ: باری می‌کند / شدائد و مُصاعِب: سختی‌ها

موارد نادرست در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: إمام ← امام (امام: روبرو یا جلو)

گزینه «۳»: جَنَاح ← جناح (جناح: موفقیت و پیروزی، جناح: پهلو و بال)

گزینه «۴»: إعمار ← أعمار (إعمار: آباد کردن)

(واژگان)

۱۵۸- گزینه «۴»

(سیره میا مؤمنی)

«أصححتم»: از افعال ناقصه است و افعال ناقصه اسم و خبر دارند، نه فاعل!

(تلیل صرفی و اعراب)

۱۵۹- گزینه «۲»

(فائل مشیر پناهی)

در گزینه «۲»، «لام امر» نیامده است. «تنظیف» مصدر باب «تفعیل» و یک اسم است و حرف «ل» بر سر آن، حرف جرّ و به معنی «برای» است. ترجمه: «برای تمیز کردن دندان‌ها مردم از مسواک استفاده می‌کنند.»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حرف «ل» در فعل «لینتخب» لام امر و به معنی «باید انتخاب کنند» است. ترجمه: «پدر و مادر باید نام مناسبی را برای فرزندانشان انتخاب کنند.» (البته دقت کنید «ل» در «لأولادهما» حرف جرّ و به معنی «برای» است.)

گزینه «۲»: حرف «ل» در فعل «لیطالع» لام امر و به معنی «باید مطالعه کنند» است. ترجمه: «دانشجویان همگی باید سیره و سرگذشت دانشمندان میهنان را مطالعه کنند.»

گزینه «۴»: حرف «ل» در فعل «لیعلم» لام امر و به معنی «باید بدانند» است. ترجمه: «انسان باید بداند که او آفریده شده است تا پروردگار بزرگوارش را پرستش کند.» (دقت کنید «ل» در «لیعبد»، حرف «ل» تعلیل است و به معنی «تا، برای اینکه» می‌باشد.)

(قواعد فعل)

۱۶۰- گزینه «۳»

(سیره میا مؤمنی)

در گزینه «۳»، حرف «ل» به معنای «برای» می‌باشد و حرف جر است؛ پس فعل مضارع التزامی نداریم. در سایر گزینه‌ها فعل معادل مضارع التزامی فارسی وجود دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: لیفهموا ← برای اینکه بفهمند (مضارع التزامی)

گزینه «۲»: لیحل ← برای اینکه حل کند (مضارع التزامی)

گزینه «۴»: أن یواجه ← که روبرو شود (مضارع التزامی)

(قواعد فعل)

عربی زبان قرآن (۱)

۱۶۱- گزینه «۳»

(مصدر علی کاطمی نصرآبادی)

«سبحان الّذی»: پاک است کسی که (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «أسرى»: حرکت داد، حرکت داده است، روانه کرده است (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «عبده»: بنده خود را، بنده‌اش را (رد گزینه ۲) / «لیلاً»: شبی، در شبی، در یک شب / «من المسجد الحرام إلى المسجد الأقصى»: از مسجد الحرام به (سوی) مسجد الاقصی (رد گزینه ۱ ← جابه‌جا ترجمه شده است)

(ترجمه)

۱۶۲- گزینه «۲»

(درویشعلی ابراهیمی)

«نوع من أسماك»: نوعی از ماهی‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «تعرف»: که معروف‌اند، که شناخته می‌شوند (رد گزینه ۱) / «كلاب البحر»: سگ‌های دریا (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «تقطع»: می‌برد / «فی الماء»: در آب (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «أسنانها»: دندان‌هایش / «کما»: همانطور که (رد سایر گزینه‌ها) / «السيف»: شمشیر

(ترجمه)

۱۶۳- گزینه «۱»

(مصدر علی کاطمی نصرآبادی)

«قلب الحوت»: قلب نهنگ (رد گزینه ۴) / «ثمانون كيلوغراماً»: هشتاد کیلوگرم است (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «أدری أن تصدّيقه صعب»: می‌دانم که باور کردنش سخت است (رد سایر گزینه‌ها) / «ولكن»: اما، ولی / «هذا القول صحيح»: این سخن، درست است (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(ترجمه)

۱۶۴- گزینه «۳»

(درویشعلی ابراهیمی)

«المحافظة علی»: مراقبت از، نگهداری از / «الطيور المائية»: پرندگان آبی / «واجبنا»: وظیفه ما

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: یقل ← کمتر / عُشر ← یک دهم

گزینه «۲»: «حتماً» باید در آخر جمله قرار بگیرد.

گزینه «۴»: «علی مقربة» ← در نزدیک / الأشجار (معرفه و جمع) ← درختان

(ترجمه)

تاریخ و جغرافیا (۳)

۱۷۱- گزینه ۲»

(پواد میربلوکی)

در ماجرای حرکت مردم علیه استبداد حکومت قاجار، به دنبال خشم عمومی از گرانی برخی از کالاهای مورد نیاز مردم، در مسجد شاه مجلسی بزرگ برپا شد. این تجمع، با توطئه امام جمعه درباری و عوامل او که پشتیبان نظام استبدادی بودند، به تشنج کشیده شد و مأموران، با چوب و چماق به جان مردم افتادند. در پی این حادثه، اجتماع‌های بزرگی در منزل‌های علما برپا شد. به پیشنهاد آیت‌الله سیدمحمد طباطبایی، مردم و روحانیون با حالت اعتراض تهران را ترک و در حرم حضرت عبدالعظیم تحصن کردند.

(تاریخ (۳)، نهضت مشروطه ایران، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

۱۷۲- گزینه ۴»

(علی‌ممد کرمی)

با تلاش‌های پیگیر و مجاهدت‌های فراوان آیت‌الله شیخ فضل‌الله نوری، اصل دوم متمم قانون اساسی تصویب شد که مورد تأیید علمای ایران و مراجع بزرگ نجف قرار گرفت.

(تاریخ (۳)، نهضت مشروطه ایران، صفحه ۶۹)

۱۷۳- گزینه ۴»

(پواد میربلوکی)

در جبهه غربی فرانسوی‌ها با حمایت انگلیسی‌ها و سایر دولت‌های متفق مقاومت کردند و جنگ را به حالت فرسایشی درآوردند. جنگ در غرب آسیا (خاورمیانه) و برخی از مستعمرات نیز ادامه یافت.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه ۸۴)

۱۷۴- گزینه ۴»

(علی‌ممد کرمی)

براساس پیمان منعقد شده با آلمان در کاخ ورسای پاریس، مستعمرات آلمان میان متفقین تقسیم شد و بخش‌هایی از خاک این کشور به فرانسه و لهستان واگذار گردید. به علاوه، آلمانی‌ها ملزم به پرداخت غرامت به دولت‌های متفق و محدود نگاه‌داشتن توان نظامی خود شدند.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه ۸۶)

۱۷۵- گزینه ۲»

(پواد میربلوکی)

اعتراض شخصیت‌های ملی، سیاسی و مذهبی و گروه‌ها و احزاب گوناگون به قرارداد ۱۹۱۹ و مخالفت با آن، یکی از علل مهم سقوط دولت وثوق‌الدوله بود.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۷۶- گزینه ۴»

(فاطمه سفایی)

ماهیت حمل‌ونقل اساساً جغرافیایی است و با مفاهیمی چون مکان، موقعیت مکانی، مسافت، مبدأ و مقصد سروکار دارد.

(جغرافیا (۳)، پهنای حمل‌ونقل، صفحه ۴۴)

۱۶۵- گزینه ۲»

(پروز ویان)

«دوستم»: صدیقی / «مرا رساند»: اوصَلَنی (رد گزینده‌های ۱ و ۳) / «به کتابخانه»: إلی المکتَبَة (رد گزینده‌های ۳ و ۴) / «در راه»: فی الطَّرِيق / «با او صحبت کردم»: کَلَّمْتُهُ (رد سایر گزینده‌ها) / «درباره امتحانات»: عن الإمتِحانات (رد گزینه ۳)

(ترمه)

۱۶۶- گزینه ۱»

(پروز ویان)

مدیر داخلی: او کسی است که مسافران کاروان‌ها را در سفر راهنمایی می‌کند. (الدلیل: راهنما)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: ملافه: تکه‌ای از پارچه است که در هنگام خواب بر روی بدنمان می‌اندازیم!

گزینه «۳»: ساحل: زمینی پُر از شن نزدیک دریاها و اقیانوس‌ها است!

گزینه «۴»: دائرةالمعارف: کتابی گران‌بهاست که در آن اطلاعات زیادی در مورد زبان‌ها و غیره وجود دارد!

(واژگان)

۱۶۷- گزینه ۴»

(قالر مشیرپناهی)

«موسوعة» نادرست و صحیح آن «موسوعة» است، همچنین «مُعَيَّنة» نادرست است و صحیح آن «مُعَيَّنة» (به صورت اسم مفعول) می‌باشد.

(ضبط حرکات)

۱۶۸- گزینه ۳»

(مرتضی کاظم شیروزی)

اسم ظاهر بعد از حروف جرّ، مجرور است. علامت جر برای اسم مفرد و جمع مکسر (بـ)، در جمع مذکر (ین) و در مثنی (ین) است؛ مانند الکتاب، کتاب، الکتابین، الکتابین.

توجه داشته باشید که در گزینه «۳»، «الدّالفین» جمع مکسر است، نه جمع سالم مذکر، بنابراین با آمدن حرف جر بر سر آن، با حرکت کسره، مجرور می‌شود، نه «ین» (صحیح: الدّالفین).

(انواع هملات)

۱۶۹- گزینه ۴»

(ولی بریی - ابهر)

در گزینه «۴» دو جار و مجرور «فی صناعة» و «مِن أنجح» را داریم.

در سایر گزینه‌ها سه جار و مجرور وجود دارد:

گزینه «۱»: علیک، فیه، یفرح

گزینه «۲»: مَن علم، به، له

گزینه «۳»: بَعید، مَن المسجد، إلی المسجد

(انواع هملات)

۱۷۰- گزینه ۳»

(پروز ویان)

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، حرف نون جزء ریشه کلمه باشد.

در گزینه «۳»، نون جزء حروف اصلی فعل و از باب افعال است (أَنْقَدَ: أَفْعَلُ) / نون در «الدّلفین و مَن» هم جزء حروف اصلی کلمه است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حَبَّرْتَنی: حروف اصلی «حَبَّرَ» و نون وقایه است.

گزینه «۲»: يَنْفَتَحُ: حروف اصلی «فتح» و نون حرف زائد و از باب انفعال (يَنْفَتَحُ: يَنْفَعَلُ) است.

گزینه «۴»: يَنْبَعُ: حروف اصلی «بَعَثَ» و نون حرف زائد و از باب انفعال است (يَنْبَعُ: يَنْفَعَلُ). «ن» در «الغواصون» جزئی از (ون) علامت جمع مذکر سالم و زائد بر حروف اصلی است.

(قواعد فعل)

۱۷۷- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

استفاده برای رفتن به مناطق روستایی و انعطاف پذیری بیشتر و توقف در ایستگاه‌های متعدد و دسترسی به نقاط مختلف از مزیت‌های حمل‌ونقل جاده‌ای است.

(مغرافیای (۳)، مغرافیای عمل و نقل، صفحه ۴۵)

۱۷۸- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

هزینه احداث بنادر و اسکله‌ها و تجهیزات بنادر و همچنین ساخت یا خرید کشتی‌ها بسیار زیاد است.

(مغرافیای (۳)، مغرافیای عمل و نقل، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۱۷۹- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

امنیت در جابه‌جایی، راحتی مسافران، هزینه حمل کم در مسافت‌های طولانی، آلودگی بسیار کم برای محیط‌زیست و هزینه احداث بالای خطوط آهن به‌ویژه در نواحی دارای موانع و پستی و بلندی و همین‌طور هزینه زیاد تولید یا خرید واگن‌ها و لوکوموتیوها، از ویژگی‌های حمل‌ونقل ریلی به‌شمار می‌رود.

(مغرافیای (۳)، مغرافیای عمل و نقل، صفحه ۴۸)

۱۸۰- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

با به‌کارگیری کشتی‌های رو-رو، تعداد زیادی وسیله نقلیه چرخ‌دار می‌توانند با بار به درون آن بروند و در مقصد خارج شوند.

(مغرافیای (۳)، مغرافیای عمل و نقل، صفحه ۵۳)

تاریخ و جغرافیا (۱)

۱۸۱- گزینه «۱»

(سید علیرضا علویان)

نسخه‌ای از اوستا که در زمان هخامنشیان بر پوست گاو نوشته شده بود، بر اثر آتش‌سوزی تخت‌جمشید به دست اسکندر مقدونی از بین رفت. چند قرن بعد، یکی از پادشاهان اشکانی به نام بلاش یکم، اوستا را گردآوری کرد. چنین به نظر می‌رسد که اوستا تا قرن‌ها به صورت شفاهی و سینه‌به‌سینه نقل می‌شده است، تا آنکه در قرن ۴ م. و در زمان شاپور دوم ساسانی به خط و زبان اوستایی نگارش یافت.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۲۹)

۱۸۲- گزینه «۱»

(پواد میربلوکی)

دوره ساسانیان اهمیت بسزایی در تاریخ دین زرتشتی دارد؛ چرا که حکومت ساسانی، دین زرتشتی را دین رسمی ایران اعلام کرد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۳۳)

۱۸۳- گزینه «۳»

(علی‌مهمر کریمی)

در ایران باستان، نقل شفاهی داستان‌ها و تعالیم دینی و ادبی، بر کتابت و نوشتن ترجیح داده می‌شد. از این‌رو، نوشتن متن‌های ادبی و دینی، چندان معمول نبود و تنها اسناد مربوط به سیاست و تا حدودی اقتصاد را کتابت می‌کردند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۳۸)

۱۸۴- گزینه «۴»

(پواد میربلوکی)

آموزش و پرورش در ایران باستان ابعاد گسترده‌ای داشت و شامل تربیت جسمانی، اخلاقی، اجتماعی، دینی، شغلی و حرفه‌ای می‌شد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۴۰ و ۱۴۱)

۱۸۵- گزینه «۴»

(علی‌مهمر کریمی)

پادشاهان هخامنشی به‌طور گسترده از مهارت و استادی هنرمندان و معماران سرزمین‌های قلمرو تحت فرمان خود استفاده می‌کردند. در این دوره، تجربه و سبک‌های هنری اقوام غیرایرانی با شیوه‌های بومی ترکیب شد و هنری به‌وجود آمد که کاملاً تازگی داشت.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۴۳ و ۱۴۴)

۱۸۶- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

سکونتگاه‌های شهری شکل‌های گوناگون دارند. شهرها با توجه به چگونگی پیدایش و کارکردهای مختلف خود، شکل‌های متفاوت دارند.

(مغرافیای ایران، مغرافیای انسانی ایران، صفحه ۸۳)

۱۸۷- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

نقش هر سکونتگاه براساس وضع جغرافیایی آن، اعم از طبیعی یا انسانی تعیین می‌شود؛ به‌طور مثال شهر تهران به‌دلیل پایتخت بودن، استقرار وزارت‌خانه‌ها، سفارتخانه‌ها و مراکز بزرگ اداری، دارای نقش سیاسی - اداری می‌باشد.

(مغرافیای ایران، مغرافیای انسانی ایران، صفحه ۸۶)

۱۸۸- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

ایران برای تولیدات باغی از مزیت‌های زیادی برخوردار است؛ زیرا امکان کشت انواع گوناگون میوه‌های سردسیری، نیمه‌گرمسیری و گرمسیری را دارد.

(مغرافیای ایران، مغرافیای انسانی ایران، صفحه ۹۰)

۱۸۹- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

اگر در استفاده از منابع طبیعی، ویژگی‌ها و توان محیطی آن منطقه بررسی شود، همه مناطق کشور می‌توانند متناسب با امکان‌های طبیعی و انسانی خود توسعه یابند.

(مغرافیای ایران، مغرافیای انسانی ایران، صفحه ۹۵)

۱۹۰- گزینه «۴»

(کنکور سراسری ۱۴۰۱)

در پراکندگی قطب‌های صنعتی در سطح کشور تعادل وجود ندارد. نقشه نشان می‌دهد که به توان و ظرفیت‌های محیطی به‌طور کامل توجه نشده است. ممکن است ناحیه‌ای از نظر ذخایر و مواد اولیه غنی باشد ولی به صورت محدود مورد بهره‌برداری قرار گرفته و با رشد صنعتی روبه‌رو نبوده است.

(مغرافیای ایران، مغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

تاریخ و جغرافیا (۲)

۱۹۱- گزینه ۲»

(سید علیرضا علویان)

شاخص ترین چهره فلسفی عصر صفوی، ملاصدرا نام داشت که فلسفه وی حکمت متعالیه است.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۵۱)

۱۹۲- گزینه ۲»

(پوار میربلوکی)

هنرمندان قزوین در دوره شاه تهماسب، آثار برجسته‌ای پدید آوردند. شاه تهماسب از نقاشان و هنرمندان چیره‌دست زمان خود بود.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۵۴)

۱۹۳- گزینه ۳»

(پوار میربلوکی)

پس از انقراض امپراتوری شارلمانی در اوایل قرن ۹ م. هج و مرج اروپا را فراگرفت و حملات طوایف غیرتمدن از شرق و شمال موجب گسترش ناامنی شد. پادشاهان به دلیل ناتوانی در تأمین هزینه ارتش، قادر به حفظ اقتدار و امنیت قلمرو خود نبودند. به همین دلیل زمین‌داران بزرگ از جمله شاهان، درصد برآمدند قسمتهایی از زمین‌ها و املاک خود را در برابر دریافت خدمات نظامی و غیرنظامی به زبردستان و یا اشراف درجه دوم واگذار کنند.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر بربر، صفحه‌های ۱۶۳ و ۱۶۴)

۱۹۴- گزینه ۳»

(علی مسمد کریمی)

کلیسا در قرون وسطا موفقیت زیادی در گسترش مسیحیت در میان ژرمن‌ها و سایر اقوام مهاجم به اروپا کسب کرد.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر بربر، صفحه‌های ۱۶۸ و ۱۶۹)

۱۹۵- گزینه ۱»

(علی مسمد کریمی)

در نیمه دوم قرن ۱۵ م. دریانوردان پرتغالی در سواحل غربی قاره آفریقا در اقیانوس اطلس مشغول کشف سرزمین‌های جدید شدند. آنان سفر اکتشافی خود را به سمت جنوب ادامه دادند و با دور زدن دماغه امیدنیک، وارد اقیانوس اطلس شدند و تا سواحل جنوب شرقی هندوستان پیش رفتند.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر بربر، صفحه‌های ۱۸۲ و ۱۸۳)

۱۹۶- گزینه ۱»

(فاطمه سقایی)

کشور عبارت است از یک ناحیه سیاسی مستقل که دارای سرزمین مشخص، جمعیت دائمی و مقیم و حکومت مرکزی است و بر امور داخلی و خارجی خود حاکمیت دارد.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۲۸)

۱۹۷- گزینه ۴»

(لنگور سراسری ۱۴۰۱)

از خط مبنا (پایین‌ترین حد جذر دریا) تا حدود ۱۲ مایل دریایی، دریای سرزمینی نامیده می‌شود که متعلق به کشور مجاور دریاست.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۳۱)

۱۹۸- گزینه ۴»

(فاطمه سقایی)

مرزها از نظر چگونگی پیدایش با یکدیگر متفاوت‌اند. نحوه شکل‌گیری و ایجاد مرزها تأثیر زیادی در امنیت و همکاری، یا به‌عکس، اختلاف و کشمکش بین کشورهای همسایه دارد.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۳۲)

۱۹۹- گزینه ۲»

(فاطمه سقایی)

در کشورهای وسیع در زمان جنگ می‌توانند نیروهای نظامی پشتیبان را به بخش دیگری منتقل کنند. چنان‌که در جنگ ژاپن و چین، چین نیروها و تدارکاتش را به غرب کشور خود انتقال داد.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۳۹)

۲۰۰- گزینه ۴»

(فاطمه سقایی)

منابع انرژی و معدنی مانند نفت و گاز و ... در صورتی که در جهت توسعه صنایع قرار بگیرند (مانند چین و برزیل) در قدرت آن کشور مؤثرند؛ اما اگر اقتصاد کشوری وابسته به صادرات آن‌ها باشد، یک ویژگی منفی و عامل کاهش قدرت ملی تلقی می‌شوند.

داشتن جمعیت زیاد از عوامل قدرت ملی است؛ زیرا هم منبع کار و تولید است، هم نیروی نظامی و دفاعی و هم سرچشمه روحیه ملی محسوب می‌شود. همگونی جمعیت از نظر قومی، زبانی و دینی در افزایش قدرت ملی مؤثر است و هرچه این همگونی بیشتر باشد، قدرت ملی بیشتر است.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۵۱)

فلسفه دوازدهم

۲۰۱- گزینه ۴»

(فرهاد قاسمی نژاد)

یکی از ویژگی‌های خداوند از دیدگاه ارسطو، محرک غیرمتحرک است. چراکه وجود حرکت در عالم نیازمند محرکی است که خود حرکت نداشته باشد.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۲۰۲- گزینه ۲»

(حسن صدری)

قبول خداوند پشتوانه اختیار و اراده انسان و مسئولیت‌پذیری او و تکیه‌گاه اصول اخلاقی مورد قبول وی می‌باشد. با پذیرش خداوند است که زندگی انسان معنای حقیقی و متعالی پیدا می‌کند و از پوچی و بی‌هدفی خارج می‌شود. مقدمه اول این برهان وجدان اخلاقی داشتن انسان است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پذیرش اختیار و اراده برای انسان مقدمه دوم برهان کانت است. گزینه «۳»: پذیرش اراده آزاد انسانی در گروهی پذیرش وجود نفس غیرمادی در انسان است، نه برعکس.

گزینه «۴»: کانت «ضرورت» وجود خداوند و «نیاز» به وجود خدا به جهت بنیان‌گذاری اخلاق را اثبات می‌کند، نه وجود واقعی و عینی خداوند.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۳۶)

۲۰۳- گزینه «۳»

(سبا پعفرزاده صابری)

افلاطون توصیفی از نوعی هستی ارائه می‌دهد که کاملاً بر توصیف خدا در ادیان الهی منطبق است. او می‌گوید: «در سوی دیگر، نوعی از هستی وجود دارد که پیوسته ثابت است؛ نه می‌زاید و نه از میان می‌رود.» کانت ضرورت وجود خدا را از طریق اخلاق و وظایف اخلاقی اثبات کرد. از نظر هیوم دلایلی که صرفاً متکی بر عقل باشند مردودند و برهان نظم نیز از اثبات یک خدای واجب و نامتناهی ناتوان است. از نظر دکارت ما از حقیقتی نامتناهی و دانا و توانا که خود ما و هر چیز دیگری به‌وسیله او خلق شده‌ایم، تصویری داریم و این تصور از جانب خداست.

(فلسفه دوازدهم، فترا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۶)

۲۰۴- گزینه «۳»

(فرهار قاسمی نژاد)

رشد تفکر حسی و حس‌گرایی و ظهور فیلسوفانی که جهان را صرفاً حقیقتی مادی می‌دانستند و انسان را نیز موجودی مادی می‌شمردند پایه‌های اعتقاد به خدا را در جامعه اروپایی سست کرد.

(فلسفه دوازدهم، فترا در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۳۷)

۲۰۵- گزینه «۴»

(نیمیا پواهری)

اولین مقدمه برهان فارابی عبارت است از: «در جهان پیرامون ما اشیایی هستند که وجودشان از خودشان نیست و معلول چیزهای دیگرند.» دقت کنید که فارابی قبل از پی‌بردن به معلول بودن اشیای پیرامون، وجود واقعی آن‌ها را می‌پذیرد. (پذیرش اصل واقعیت مستقل از ذهن)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فارابی برهان‌های ارسطو را پذیرفت؛ با این حال سعی کرد برهان جدیدی ارائه کند.

گزینه «۲»: تسلسل نامتناهی یعنی سلسله علت‌ها تا بدان‌جا پیش رود که هیچ‌گاه به سرآغاز و علت‌العللی ختم نشود. اینکه نوبت به معلولی که پیش روی ماست نرسد نتیجه تسلسل علل نامتناهی می‌باشد نه تعریف خود آن.

گزینه «۳»: این تشبیه مناسب نیست. چون علت‌های گوناگونی را موازی با هم مثال می‌زند که هر کدام به یک اندازه اهمیت دارند و وابستگی خاصی به یکدیگر ندارند. در حالی که در تسلسل علل علت‌ها دو به دو مانند سلسله زنجیر به هم متصل هستند؛ یا به عبارتی علل طولی می‌باشند نه عرضی.

(فلسفه دوازدهم، فترا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

۲۰۶- گزینه «۲»

(نیمیا پواهری)

بنابر بیان ابن‌سینا، اشیای جهان، چه تعداد آن‌ها محدود باشد چه نامحدود، چه کل آن‌ها را به‌عنوان یک مجموعه در نظر بگیریم، چه به فرد فرد آن‌ها توجه کنیم، چون ذاتاً ممکن‌الوجودند، برای موجود شدن به واجب‌الوجود بالذات نیاز دارند.

(فلسفه دوازدهم، فترا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۲۰۷- گزینه «۳»

(سبا پعفرزاده صابری)

براساس برهان فقری ملاصدرا به موجودات پیرامونمان که نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که وجودشان عین وابستگی و نیاز به دیگری است. موجودات وابسته و نیازمند باید به وجودی متصل باشند که آن موجود در ذات خود، نیازی به غیر نداشته باشد. پس موجودات این جهان وابسته به وجودی بی‌نیاز و غیروابسته هستند.

بنابراین، از نظر ملاصدرا وجود دوگونه است:

- ۱- وجود بی‌نیاز و غیروابسته
- ۲- وجودهای نیازمند و وابسته

دقت کنید که فقر ذاتی موجودات حتی پس از موجود شدن نیز از بین نمی‌رود. همیشه نیازمند به حق تعالی هستند و از خود هیچ استقلالی ندارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عبارت برعکس مطرح شده است ما از نیاز و وابستگی مطلق موجودات به اثبات غنی بالذات می‌رسیم.

گزینه «۲»: این تقسیم‌بندی براساس فقر وجودی بوده است نه امکان ذاتی یا امکان ماهوی که مربوط به نظریه ابن‌سیناست.

گزینه «۴»: ملاصدرا استدلال ابن‌سینا را ارتقا بخشید نه اینکه آن را مردود بداند.

(فلسفه دوازدهم، فترا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۴۶)

۲۰۸- گزینه «۲»

(نیمیا پواهری)

تقدم وجود علت بر وجود معلول از مقدمات اختصاصی برهان فارابی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در هر دو برهان ابتدا به موجودات این جهان می‌نگریم و وضعیت آن‌ها را بررسی می‌کنیم.

گزینه «۳»: در هر دو برهان نهایتاً به نیاز موجودات این جهان به وجودی غیروابسته می‌رسیم.

گزینه «۴»: در هر دو برهان، نیازمندی و عدم استقلال موجودات این جهان در وجود داشتنشان مطرح می‌شود.

(فلسفه دوازدهم، فترا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۵)

۲۰۹- گزینه «۱»

(نیمیا پواهری)

فارابی در استدلال خود از این مقدمه استفاده می‌کند که علت در وجود بر معلول خود تقدم دارد. فارابی به وجود علت‌ها و معلول‌ها دقت می‌کند. اما ابن‌سینا به جای توجه به وجود به نیازمندی ذاتی مخلوقات به وجوب از ناحیه خداوند می‌پردازد و بحث «وجوب و امکان» را پیش می‌کشد (تأیید بخش اول گزینه‌های ۱ و ۳) اما هر دوی این فیلسوفان به نحوی به رابطه میان علت و معلول پرداخته‌اند (رد بخش اول گزینه‌های ۲ و ۴).

ملاصدرا برخلاف ابن‌سینا، به جای توجه به ذات و ماهیت ممکن اشیاء در استدلال خود به وجود توجه می‌کند. از نظر او مخلوقات وجودی فقیر و نیازمند دارند و معیار نیازمندی معلول به علت در همان حاق واقعیت آن (یعنی وجود) قرار دارد (تأیید بخش دوم گزینه‌های ۱ و ۲). اما هم ملاصدرا و هم ابن‌سینا واقف هستند که مخلوقات برای وجود یافتن نیازمند یک علت بی‌نیاز هستند که مانند آن‌ها وجودش را از علتی دیگر نگرفته است (رد بخش دوم گزینه‌های ۳ و ۴).

(فلسفه دوازدهم، فترا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۶)

۲۱۰- گزینه «۳»

(سبا پعفرزاده صابری)

براساس نظر ابن‌سینا هر یک از ممکنات به واسطه حقیقت وجود خود، همیشه مشتاق کمالات و خیرات است و برحسب فطرت از بدی‌ها گریزان. همین اشتیاق ذاتی و ذوق فطری را که سبب بقای ممکنات و مخلوقات است، عشق می‌نامیم. دقت کنید که در بیت به مفهوم کشش اشاره شده است پس در توصیف دقیق‌تر نیز بایستی اشتیاق آورده شود.

(فلسفه دوازدهم، فترا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

منطق

۲۱۱- گزینه «۳»

(فرهار قاسمی نژاد)

این عبارت را می‌توان به این شکل مرتب کرد: اگر آشپز دو تا شود (مقدم) آش یا شور می‌شود یا بی‌نمک (تالی).

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۲۱۲- گزینه «۳»

(حسن صبری)

قضیه منفصل حقیقی، قضیه‌ای است که هم صدق دو طرف (ارتفاع طرفین) در آن محال است. طرفین) و هم کذب دو طرف (ارتفاع طرفین) در آن محال است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این ویژگی مختص قضیه منفصل حقیقی نیست و قضیه «مانع‌الجمع» را نیز شامل می‌شود.

گزینه «۲»: این ویژگی مختص قضیه منفصل حقیقی نیست و قضیه «مانع‌الرفع» را نیز شامل می‌شود.

گزینه «۴»: در منفصل حقیقی اجتماع (صادق بودن) هر دو طرف محال است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۸۷)

۲۱۳- گزینه «۲»

(نیما پوهاری)

در قضیه شرطی مانع‌الرفع (غیرقابل جمع در کذب) است که اگر طرفی کاذب باشد، طرف دیگر حتماً صادق است؛ زیرا هر دو طرف نمی‌توانند کاذب باشند. البته در قضیه حقیقی نیز همین‌گونه می‌توان نتیجه‌گیری کرد.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قضیه مانع‌الجمع، امکان کذب هر دو طرف وجود دارد (فرد برای کنکور تلاش نکند ولی فرصت دیگری داشته باشد)

گزینه «۲»: قضیه مانع‌الرفع، امکان صدق هر دو طرف هست؛ یعنی ممکن است انسان اهل تفکر فلسفی باشد و به امور دیگر هم بپردازد. ولی کذب دو طرف ممکن نیست، این‌گونه که کسی اهل فلسفه نباشد ولی به هیچ امر دیگری هم نپردازد!

گزینه «۳»: قضیه مانع‌الجمع، امکان کذب هر دو طرف وجود دارد (ممکن است فرد نه بخواهد به مهمانی برود و نه بخواهد استراحت کند، شاید بخواهد درس بخواند یا ورزش کند یا ...).

گزینه «۴»: اصلاً انفصال برقرار نیست؛ چون هم صدق هر دو طرف ممکن است و هم کذب آن‌ها (ممکن است فرد هم در خانه بماند و هم به درس‌هایش رسیدگی کند، یا در خانه نماند و به درس‌هایش هم رسیدگی نکند).

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۸۷)

۲۱۴- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

در گزینه «۲» با یک قیاس استثنایی اتصالی مواجه هستیم که در آن از وضع تالی نتیجه گرفته شده است؛ بنابراین قیاس استثنایی معتبری نیست.

صورت منطقی قیاس: اگر چک برگشتی داشته باشی آنگاه در بازار معتبر نیستی. در بازار معتبر نیستی؛ پس چک برگشتی داری.

مقدم تالی

اثبات تالی (وضع تالی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در اصل یک رفع تالی داریم و قیاس استثنایی، معتبر است. صورت منطقی قیاس: اگر الان یچه داشته باشی آنگاه الان زحمات پدر و مادر را درک می‌کنی. الان زحمات پدر و مادر را درک نمی‌کنی؛ پس الان یچه نداری.

گزینه «۳»: در اصل با یک وضع مقدم مواجهیم و قیاس استثنایی، معتبر است.

صورت منطقی قیاس: اگر سیگاری باشی آنگاه بدنت آسیب می‌بیند. سیگاری هستی؛ پس بدنت آسیب می‌بیند.

اثبات مقدم (وضع مقدم)

گزینه «۴»: در اصل یک رفع تالی داریم و قیاس استثنایی، معتبر است. صورت منطقی قیاس: اگر باران بیارد آنگاه زمین خیس می‌شود. زمین خیس نیست؛ پس باران نباریده است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۲۱۵- گزینه «۱»

(فرهار قاسمی نژاد)

اگر مقدم با مقدمه دوم در تناقض باشد یعنی رفع مقدم. پس نامعتبر خواهد بود و نوع مغالطه رفع مقدم خواهد بود.

با توجه به بخش دوم سؤال به راحتی متوجه مغالطه رفع مقدم می‌شدید. (منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۲۱۶- گزینه «۳»

(مسین آفونری راهنمایی)

ابتدا استدلال را به صورت استاندارد می‌نویسیم:

مقدمه اول = اگر جسمی حساس باشد نامی (رشدکننده) است.

مقدمه دوم محذوف = گیاه نامی (رشدکننده) است.

نتیجه = گیاه حساس می‌باشد.

در مقدمه دوم تالی وضع شده و از وضع تالی به وضع مقدم رسیدیم که این صورت استدلال مغالطه وضع تالی به شمار می‌رود.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۲۱۷- گزینه «۴»

(سبا پعفرزاده صابری)

دو طرف عبارت صورت سؤال با هم رابطه تناقض دارند. با دو قضیه متناقض می‌توان یک قضیه منفصل حقیقی تشکیل داد؛ چراکه صدق و کذب همزمان آن‌ها محال است. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

در قضیه منفصل حقیقی از صدق یک طرف قضیه کذب طرف دیگر حاصل می‌شود و برعکس. حال سؤال خواسته که انتخاب کنیم کدام قضیه می‌تواند مقدمه دوم باشد (این یعنی آن قضیه را صادق فرض می‌کنیم). پس

گزینه‌های جواب است که با فرض صدق آن بتوانیم رأی به صدق «یا» کذب یکی از طرفین بدهیم. اگر قضیه «هر الف است» به‌عنوان مقدمه دوم

(صادق) فرض شود، می‌توانیم به صدق قضیه «بعضی الف است» به‌عنوان

عکس مستوی آن برسیم.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۲۱۸- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

در گزینه «۳» مغالطه مسموم کردن چاه به کار رفته است چون صفت ناشایستی را نسبت داده، در صورتی که در مغالطه کوچک‌نمایی بدون ذکر دلیل سعی در مخفی کردن حقیقتی داریم. مغالطه ذکر شده در سایر گزینه‌ها صحیح می‌باشد.

(منطق، سنبلگیری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۱)

۲۱۹- گزینه «۴»

(نیما پوهاری)

در مورد «الف»، «کوچک‌ترین آشنایی با تفکر منطقی» یک ویژگی معمولی و مسلم برای هر انسان سالم است. اما فرد گوینده آن را از مخالفان خود سلب کرده است: مغالطه مسموم کردن چاه

در مورد «ب»، «توجه کم به یک اثر هنری» را یک ویژگی مثبت و دلیل بر ارزش بالای آن دانسته است و همه آثار واجد چنین وصفی را آثار هنری بارزش قلمداد می‌کند و در پایان صفتی مثبت را به مخاطب (به شرط موافقتش) نسبت می‌دهد: مغالطه تله‌گذاری

در مورد «ج»، با اشاره به فقیرزاده بودن کاندیدای انتخابات سعی در برانگیختن احساسات حاضران دارد، در حالی که این ویژگی وی رابطه‌ای الزامی با برنامه‌های او برای رفع مشکلات اقشار تهی‌دست ندارد: مغالطه توسل به احساسات

(منطق، سنبلگیری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۰)

۲۲۰- گزینه «۲»

(سبا پیغرزاده صابری)

الف) در این عبارت با کوچک و بی‌اهمیت جلوه دادن یک چهارم حوادث که شامل آتش‌سوزی و سیل می‌شود سعی در پنهان کردن حقیقت دارد پس مغالطه کوچک‌نمایی رخ داده است دقت کنید که همراه با هر کوچک‌نمایی امری دیگر نیز بزرگ جلوه داده می‌شود پس در برخی سؤالات قابل تمییز نیست.

ب) در این عبارت وکیل با ایجاد حس ترحم سعی در تغییر نظر قاضی دارد پس مغالطه توسل به احساسات رخ داده است.

(منطق، سنبلگیری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۱)

فلسفه یازدهم

۲۲۱- گزینه «۴»

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

هیچ فعل طبیعی، فعل اخلاقی محسوب نمی‌شود و هیچ فعل اخلاقی نیز فعل طبیعی محسوب نمی‌شود. رابطه بین این دو فعل تباین است.

(فلسفه یازدهم، انسان، موبور افلاق‌گرا، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۲۲۲- گزینه «۳»

(مسین آفونری راهنمایی)

از نظر افلاطون معیار خوشبختی تغییر نمی‌کند و در همه زمان‌ها ثابت و بین مردم هم ثابت است.

نیک‌بختی از نظر افلاطون آراستگی به حکمت، خویشترداری، شجاعت، و برآیند همه این‌ها، یعنی عدالت است.

علت رد گزینه «۱»: فعل اخلاقی اگر تحت فرمان عقل باشد منجر به سعادت می‌شود و لزوماً هر فعل اخلاقی در جهت سعادت نیست.

(فلسفه یازدهم، انسان، موبور افلاق‌گرا، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۲۲۳- گزینه «۴»

(مسین آفونری راهنمایی)

حالت افراط قوه غضب تهور می‌باشد. شره حالت افراطی قوه شهوت می‌باشد. تهور = نترسیدن در مواردی که ترس واجب و سزاوار است.

تذکره: یکی از موارد اختلاف فلسفه اخلاق افلاطون و ارسطو این است که ارسطو معتقد است که خود عقل به عنوان کنترل‌گر دیگر قوا ممکن است دچار افراط و تفریط شود. اما افلاطون چنین امر مهمی را مطرح نکرد.

(فلسفه یازدهم، انسان، موبور افلاق‌گرا، صفحه ۱۷)

۲۲۴- گزینه «۳»

(نیما پوهاری)

این‌که ارسطو بیان می‌کند عقل است که به کار اخلاقی حکم می‌دهد و عامل کنترل و رهبری سایر قواست به این معنا نیست که سایر قوا در اعمال آدمی تأثیرگذار نیستند. شاید میل و قوه شهوت یک انسان هم با یک کار خوب موافق باشد اما مهم این است که عقل او آن کار را درست بداند و به انجام آن حکم بدهد. شهوت این انسان توسط همین عقل رشد و اعتدال یافته است که در جهت فضیلت قرار گرفته است.

(فلسفه یازدهم، انسان، موبور افلاق‌گرا، صفحه ۸۶ و ۸۷)

۲۲۵- گزینه «۲»

(حسن صدری)

کانت معتقد است هر کاری که انسان آن را صرفاً برای اطاعت از وجدان خود انجام دهد و هیچ‌گونه هدف و منفعت شخصی در آن نداشته باشد، خیر اخلاقی شمرده می‌شود. یعنی نتیجه فعل اساساً معیار اخلاقی بودن یا نبودن افعال نیست، بلکه اتفاقاً ممکن است عملی برخلاف منفعت و هدف ما باشد اما همچنان اخلاقی باشد (مانند راستگویی در جایی که دروغ گفتن منفعت ما را تأمین می‌کند).

(فلسفه یازدهم، انسان، موبور افلاق‌گرا، صفحه ۸۸)

۲۲۶- گزینه «۳»

(مسین آفونری راهنمایی)

این‌که انسان کار خوب انجام می‌دهد به دلیل گرایش فطری انسان به کار خوب و فضیلت‌گرایی او نیست؛ بلکه انسان دریافته که نفع او در نفع جمع است و برای زندگی جمعی بهتر مجبور است کار خوب بکند.

برای مثال فردی راستگویی را نه به خاطر جلب رضایت خدا بلکه به خاطر عزیز شدن در نزد کسی یا کسانی انجام می‌دهد.

(فلسفه یازدهم، انسان، موبور افلاق‌گرا، صفحه ۱۹)

۲۲۷- گزینه «۲»

(نیما پوهاری)

کانت می‌گوید انسان در خیر اخلاقی هیچ‌گونه هدف و منفعت شخصی نمی‌جوید، اما این به این معنی نیست که فعل اخلاقی بدون انگیزه است. انگیزه فعل اخلاقی اطاعت از وظیفه و وجدان است.

از نظر فیلسوفان طبیعت‌گرا این امور ارزش حقیقی ندارند و فضیلت شمرده نمی‌شوند، اما به این معنا نیست که فاقد هرگونه ارزش هستند. بلکه برای حفظ منافع و حیات اجتماعی وضع شده‌اند.

(فلسفه یازدهم، انسان، موبور افلاق‌گرا، صفحه ۱۸ و ۱۹)

منطق

۲۳۱- گزینه «۳»

(فرهار قاسمی نژاد)

مقدم همان شرط و ملزوم و یا مستلزم است و تالی نیز همان جواب شرط، لازم و تابع است.

مقدم شرط است و تالی مشروط. یعنی مقدم شرطی است که تالی را پس از خود تحقیق می‌بخشد، نه اینکه برعکس، تالی باعث ایجاد و تحقق مقدم شود. بر همین اساس می‌گوییم مقدم مستلزم تالی است (= تالی را پس از خود ایجاد می‌کند) و تالی تابع مقدم است. اما باید بگوییم مقدم ملزوم است و تالی لازم. این یعنی تالی حتماً پس از مقدم تحقق پیدا می‌کند (لازمه آن است) اما نمی‌شود از وجود تالی به وجود مقدم حکم داد.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۲۳۲- گزینه «۲»

(نیما پواهری)

در انفصال حقیقی هر دو قضیه هم‌زمان کاذب و هم‌زمان صادق نیستند؛ بنابراین اگر یک طرف کاذب باشد (کذب ف یا همان صدق غیر ف) طرف دیگر حتماً صادق است (صدق ب).

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۲۳۳- گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)

زمانی در یک قضیه می‌توان از کذب یک طرف به صدق طرف دیگر رسید که این قضیه یا منفصل حقیقی باشد یا مانعة‌الرفع. (رد گزینه‌های ۲ و ۴) مثالی که در گزینه اول برای قضیه منفصل حقیقی آورده شده اشتباه است. قضیه «این دیوار یا سفید است یا سیاه» یک قضیه منفصل مانعة‌الجمع می‌باشد چون امکان ندارد که هر دو طرف کاذب بوده و رنگ دیوار چیزی غیر از سیاه یا سفید باشد. (رد گزینه ۱)

مثال مطرح شده در گزینه سوم مثال درستی برای یک قضیه منفصل مانعة‌الرفع می‌باشد. در قضیه «یا نمره زیر ۱۳ می‌گیری یا قبول می‌شوی» امکان ندارد که هر دو طرف قضیه کاذب باشد اما این احتمال وجود دارد که هر دو طرف صادق باشند بنابراین این قضیه مانعة‌الرفع خواهد بود.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۶ تا ۸۹)

۲۳۴- گزینه «۴»

(کیمیا طهماسبی)

در این قیاس استثنایی وضع مقدم رخ داده که حالت معتبر قیاس استثنایی متصل است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: رفع مقدم - نامعتبر

گزینه «۲»: رفع مقدم - نامعتبر

گزینه «۳»: وضع تالی - نامعتبر

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۲۲۸- گزینه «۲»

(فرهار قاسمی نژاد)

از نظر فلاسفه مسلمان علاقه‌مندی بشر به فضیلت‌ها فطری و تشخیص فضیلت‌ها از رذیلت‌ها از طریق عقل است.

بشر ذاتاً به فضایل علاقه‌مند است اما این عقل عملی است که خوب و بد اخلاقی را تشخیص می‌دهد.

(فلسفه یازدهم، انسان، موبود اطلاق‌گرا، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۲۲۹- گزینه «۴»

(سبا پعفرزاده صابری)

علت اینکه انسان با وجود گرایش به سمت فضایل گاه درگیر رذیلت‌ها می‌شود این است که در ذات انسان دو گونه گرایش وجود دارد و در برخی مواقع تمایلات مادی بر تمایلات معنوی و اخلاقی غلبه می‌کند و انسان درگیر بدی‌ها می‌شود.

علت رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: لزوماً اعتقاد به خدا تضمین قطعی برای انجام فعل اخلاقی نیست.

گزینه «۲»: اتفاقاً فلاسفه مسلمان معتقدند که انسان ذاتاً به فضایل اخلاقی علاقه‌مند است.

گزینه «۳»: انسان با کسب فضائل احساس نشاط و لذت می‌کند و به رضایت درونی می‌رسد، پس نتیجه کسب فضایل رسیدن به احساس نشاط و رضایت درونی است.

(فلسفه یازدهم، انسان، موبود اطلاق‌گرا، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۲۳۰- گزینه «۳»

(نیما پواهری)

کانت معتقد است که عمل به فعل اخلاقی باید به خاطر تبعیت از وجدان صورت بگیرد نه به خاطر انگیزه‌های بیرونی دیگر مانند لذت، منفعت یا حتی رسیدن به سعادت و ... اما این سخن بدین معنا نیست که فعل اخلاقی نمی‌تواند سعادت را در پی داشته باشد. حرف کانت این است که سعادت نباید معیار تصمیم‌گیری برای افراد باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ارسطو لازمه فضیلت را غلبه عقل بر سایر قوا می‌داند و این عقل است که خوب و بد را شناسایی می‌کند، کانت هم معیار فعل اخلاقی را تابع یک قانون کلی می‌داند که با عقل دریافت می‌شود.

گزینه «۲»: افلاطون معتقد است اخلاق در جوامع ثابت است و عقل هر انسانی درستی آن را درمی‌یابد. ولی فیلسوفان طبیعت‌گرا آن را مجموعه‌ای از قراردادهای ناشی از منافع جمعی انسان‌ها می‌دانند.

گزینه «۴»: از نظر ارسطو در هر تصمیم انسان همه قوای وجودی او دخیل هستند اما مهم این است که غلبه و فرمان‌دهی با عقل باشد، اما کانت معتقد است که با رشد اخلاقی عقل قادر است مستقل از عواطف و انگیزه‌های شخصی حکم صادر کند.

(فلسفه یازدهم، انسان، موبود اطلاق‌گرا، صفحه‌های ۸۶ تا ۸۹)

۲۳۵- گزینه «۴»

(کتاب آبر)

قیاس استثنایی این گزینه به شکل زیر است:

هر کسی کارگر باشد (مقدم) حقوقش افزایش سی درصدی داشته است (تالی)؛ کارمندان وزارت نفت کارگر نیستند (رفع مقدم) پس حقوق آنان با افزایش سی درصدی مواجه نبوده است (رفع تالی).

این استدلال معتبر نیست؛ زیرا از حالت رفع مقدم نمی‌توان نتیجه صحیحی به دست آورد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اگر در این کلاس‌ها شرکت کنی (مقدم) آن‌گاه نویسنده خوبی خواهی شد (تالی)؛ تو نویسنده خوبی نیستی (رفع تالی) پس معلوم می‌شود در این کلاس‌ها شرکت نکرده‌ای (رفع مقدم).

گزینه «۲»: اگر کسی در ایران زندگی می‌کند (مقدم)، باید تنها تابعیت کشور ایران را داشته باشد (تالی)؛ تنها کشوری که تو تابعیت آن را داری ایران است (وضع تالی)، پس در ایران زندگی می‌کنی (وضع مقدم).

گزینه «۳»: هرگاه کالایی جزء تجهیزات پزشکی و دارویی باشد (مقدم) مشمول تحریم نمی‌شود (تالی)؛ واکسن کرونا جزء تجهیزات پزشکی و دارویی است (وضع مقدم) پس واکسن کرونا مشمول تحریم نخواهد بود (وضع تالی).

تکلیف: در قیاس استثنایی متصل در تشخیص درست تالی و مقدم دقت کنید. (منطق، حقیقه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۲۳۶- گزینه «۲»

(علیرضا نصیری)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این جا «الف» مقدم و «ج» تالی می‌باشد. قضیه «ب» مقدمه دوم استدلال است و از آنجایی که نقیض «ج» است؛ بنابراین در این استدلال رفع تالی اتفاق افتاده که معتبر است. نتیجه نقیض مقدم یا «نقیض الف» خواهد بود.

گزینه «۲»: در این جا «الف» مقدم و «نقیض ج» تالی می‌باشد. قضیه «ب» مقدمه دوم است و از آنجایی که «نقیض ج» با «ب» برابر است، در نتیجه در این استدلال مغالطه وضع تالی رخ داده و همین گزینه جواب تست خواهد بود. گزینه «۳»: در اینجا «ج» مقدم و «الف» تالی می‌باشد. مقدمه دوم استدلال عبارت است از قضیه «نقیض الف». بنابراین در این استدلال رفع تالی رخ داده و معتبر می‌باشد. بنابراین نتیجه قیاس نیز نقیض مقدم یا «نقیض ج» خواهد بود که با قضیه «ب» برابر است.

گزینه «۴»: «نقیض ب» مقدم و «الف» تالی می‌باشد. مقدمه دوم استدلال قضیه «ج» یا همان «نقیض ب» است. بنابراین در این قیاس وضع مقدم رخ داده و معتبر می‌باشد. نتیجه قیاس نیز برابر با «الف» خواهد بود که همان تالی مقدمه اول است.

(منطق، حقیقه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۲۳۷- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)

قیاس استثنایی انفصالی حقیقی از یک مقدمه شرطی منفصل حقیقی (مقدمه اول) و یک قضیه حملی تشکیل شده است. بنابراین مقدمه اول آن دو بخش دارد و از آنجایی که یک قضیه منفصل حقیقی است کذب هر دو طرف آن محال است (تأیید گزینه ۱)

مقدمه دوم می‌تواند عین یا نقیض یکی از دو طرف مقدمه اول باشد. اگر عین یک طرف بود، نقیض طرف دیگر نتیجه قیاس خواهد بود. همچنین اگر مقدمه دوم نقیض یکی از طرفین مقدمه اول بود، عین طرف دیگر نتیجه خواهد شد. (رد سایر گزینه‌ها)

(منطق، حقیقه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۲۳۸- گزینه «۴»

(علیرضا نصیری)

در ابتدا مطرح شده که همه افراد روشنفکر، بدون استثنا با نظر من موافق بوده‌اند. از آنجایی که امکان ندارد همه افراد یک گروه موافق یک نظر باشند و قطعاً مخالفانی نیز وجود داشته، بنابراین در اینجا بزرگ‌نمایی رخ داده است. از طرفی نسبت دادن روشنفکری به کسانی که یک نظر خاص را تأیید می‌کنند، بدون ذکر دلیل، مصداقی از مغالطه تله‌گذاری است و از طرفی نسبت کم‌سوادی دادن به مخالفین مصداق مسموم کردن چاه می‌باشد. با توجه به ترتیب ذکر شده گزینه «۴» جواب صحیح تست خواهد بود.

(منطق، سنسگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۱)

۲۳۹- گزینه «۲»

(کیمیا طوماسی)

در مورد اول حق بودن موضع گوینده بدیهی شمرده شده است که اگر کسی آن را تأیید نکند ویژگی نادان بودن به او نسبت داده می‌شود پس مسموم کردن چاه است.

در اطلاعیه بانک به مواردی مثل میزان بهره وام اشاره نشده و با بزرگ‌نمایی این بخش از اطلاعیه که بدون داشتن سپرده نزد بانک می‌توان وام و تسهیلات گرفت سهمی در ترغیب مخاطب داشته است.

یکی از راه‌هایی که مؤسسات و افراد کلاهبردار برای فریب افراد استفاده می‌کنند ایجاد طمع در آنان است. این مورد در مغالطه توسل به احساسات مطرح می‌شود.

(منطق، سنسگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۱)

۲۴۰- گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اگر بدون ذکر کردن استدلال، ویژگی مثبتی را به قائلین یک نظر خاص نسبت بدهیم و قصدمان ترغیب افراد به پذیرش آن نظر باشد، آنگاه از مغالطه تله‌گذاری استفاده شده است. بنابراین همین که ویژگی مثبتی را به فردی نسبت بدهیم شرط کافی برای تحقق این مغالطه نیست.

گزینه «۲»: استفاده از کلماتی با بار معنایی مثبت یا منفی لزوماً باعث ایجاد مغالطه بار ارزشی کلمات نمی‌شود.

گزینه «۳»: بر طبق متن کتاب درسی، کاریکاتورها نیز گاهی از جمله مغالطات بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی هستند. بنابراین این گزینه، گزینه صحیح خواهد بود.

گزینه «۴»: برانگیختن و استفاده از احساسات مردم اگر بدون ذکر استدلال باشد مغالطه‌آمیز است در غیر این صورت مغالطه‌ای در کار نخواهد بود و نمی‌توان گفت هرجایی که احساسات کسی برانگیخته شد این مغالطه رخ داده است.

تکلیف: دقت کنید که استفاده از عوامل روانی در کلام یا نوشتار زمانی منجر به مغالطه می‌شود که بدون ذکر دلیل باشد و گرنه استفاده صرف از این عوامل همراه با استدلال مغالطه نیست.

(منطق، سنسگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۱)

ریاضی و آمار (۳)

۲۴۱- گزینه «۲»

(مهمبر بهیرایی)

ابتدا دو طرف تساوی را به صورت توانی از ۲ می نویسیم:

$$16 \times 4^{x+3} = \left(\frac{1}{2}\right)^{x-1} \Rightarrow 2^4 \times 2^{2x+6} = 2^{-x+1}$$

$$\Rightarrow 2^{2x+10} = 2^{-x+1} \Rightarrow 2x+10 = -x+1 \Rightarrow 3x = -9$$

$$\Rightarrow x = -3$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۱۶ تا ۹۴)

۲۴۲- گزینه «۴»

(مهمبر بهیرایی)

$$61^{\circ} = \sqrt[5]{61^{\circ}} = \sqrt[5]{61^{\circ}} = 6^{\frac{2}{5}} = 6^2 = 36$$

$$8^{\frac{1}{4}} = \sqrt[4]{8^{\frac{1}{4}}} = \sqrt[4]{8^{\frac{1}{4}}} = 8^{\frac{1}{16}} = 8^{\frac{1}{2}} = 64$$

$$\Rightarrow \text{حاصل جمع} = 36 + 64 = 100 = 10^2$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۱۶ تا ۹۴)

۲۴۳- گزینه «۳»

(رهم مشتاق‌نظم)

$$\left(\sqrt[5]{2^4}\right)\left(\sqrt[3]{2^2}\right) = 2^{\frac{4}{5}} \times 2^{\frac{2}{3}} = 2^{\frac{12+10}{15}} = 2^{\frac{22}{15}}$$

$$\left(\frac{1}{2}\right)^{\frac{1}{15}} = 2^{-\frac{1}{15}}$$

$$\Rightarrow 2^{\frac{22}{15}} \times 2^{-\frac{1}{15}} = 2^{\frac{21}{15}} = 2^{\frac{7}{5}} = 2^{1/4} \times 2^{1/25} = 2^{1/4} \times 2^{1/25} = 2^{2/65}$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۱۶ تا ۹۴)

۲۴۴- گزینه «۱»

(اسماعیل زارع)

$$y = \left(\frac{1}{5}\right)^{-x} = 5^x$$

در رسم تابع $y = a^x$ وقتی که $a > 1$ باشد تابع رشد افزایشی دارد و از نقطه (۰، ۱) عبور می‌کند در نتیجه نمودار آن گزینه «۱» می‌باشد.

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۳)

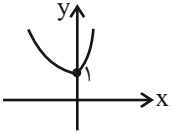
۲۴۵- گزینه «۲»

(امیر زراندوز)

برای یافتن برد هر تابع بهتر است نمودار آن را رسم کنیم و سپس محدوده تغییرات عرض نقاط نمودار را مشخص کنیم.
ابتدا هر ضابطه را برای $x \in \mathbb{R}$ رسم می‌کنیم:

$$f(x) = \begin{cases} 4^x & x \geq 0 \xrightarrow{x \in \mathbb{R}} \\ \left(\frac{1}{3}\right)^x & x < 0 \xrightarrow{x \in \mathbb{R}} \end{cases}$$

حال نمودار تابع $f(x)$ را با توجه به شرط هر ضابطه رسم می‌کنیم:

پس برد تابع برابر است با $\{y \mid y \geq 1\}$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۳)

۲۴۶- گزینه «۲»

(امیر زراندوز)

$$f(t) = c(1-r)^t \quad c=1000, r=\frac{20}{100}=\frac{1}{5}$$

$$f(8) = 1000 \left(1 - \frac{1}{5}\right)^8 = 1000 \left(\frac{4}{5}\right)^8$$

$$= 1000 \times \left(\frac{4}{5}\right)^8 = 1000 \times \frac{4^8}{5^8} = 1000 \times \frac{65536}{390625} = 1664$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۰۴)

۲۴۷- گزینه «۳»

(اسماعیل زارع)

$$f(t) = c(1+r)^t, \quad r = \frac{10}{100} = 0.1$$

$$\Rightarrow f(3) = 1000000(1+0.1)^3 = 1000000(1.1)^3$$

$$= 1000000(1.331) \Rightarrow f(3) = 1331000$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۰۴)

۲۴۸- گزینه «۳»

(علیرضا عبیدی)

$$\begin{cases} f(1) = ab^1 = 12 \\ f(2) = ab^2 = 8 \end{cases} \Rightarrow \frac{f(2)}{f(1)} = \frac{ab^2}{ab} = \frac{8}{12} \Rightarrow b = \frac{2}{3}$$

$$ab = 12 \Rightarrow a \times \frac{2}{3} = 12 \Rightarrow a = 18$$

$$\Rightarrow f(x) = 18 \times \left(\frac{2}{3}\right)^x \Rightarrow f(-1) = 18 \times \left(\frac{2}{3}\right)^{-1} = 18 \times \left(\frac{3}{2}\right)^1 = 27$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۳)

۲۴۹- گزینه «۴»

(علیرضا عبیدی)

$$h(-1) = \left(\frac{2}{3}\right)^{-1} = \frac{3}{2}$$

$$g(-2) = 4^{-2} = \frac{1}{4^2} = \frac{1}{16}$$

$$f(2) = 3^{-2} = \frac{1}{3^2} = \frac{1}{9}$$

$$\Rightarrow h(-1) - g(-2) = \frac{3}{2} - \frac{1}{16} = \frac{23}{16}$$

$$\frac{23}{16} + f(2) = \frac{23}{16} + \frac{1}{9} = \frac{223}{144}$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۳)

۲۵۰- گزینه «۱»

(علیرضا عبیدی)

$$f(x) = a^x \Rightarrow f(\sqrt{2}-1) \times f(4-\sqrt{2}) = 2$$

$$\Rightarrow a^{\sqrt{2}-1} \times a^{4-\sqrt{2}} = 2$$

$$\Rightarrow a^{\sqrt{2}-1+4-\sqrt{2}} = 2$$

$$\Rightarrow a^3 = 2 \Rightarrow a = 2^{\frac{1}{3}}$$

$$\Rightarrow a^3 = 2 \Rightarrow a = 2^{\frac{1}{3}}$$

$$f(x) = \left(2^{\frac{1}{3}}\right)^x = 2^{\frac{x}{3}}$$

$$\Rightarrow f(-6) = 2^{-\frac{6}{3}} = 2^{-2} = \frac{1}{4}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۸۶ تا ۱۰۳)

بنابراین:

علوم و فنون ادبی (۳)

۲۵۱- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا علویان)

این بیت فاقد حسن تعلیل است؛ شاعر گفته است که به خاطر اینکه مرا در کوی یار مست به خاک بسپارند، من مست جان خواهم داد که این نمی‌تواند دلیلی ادبی و غیر واقعی بوده به‌گونه‌ای که آن را حسن تعلیل به حساب آورد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: آوردن دلیل غیرمنطقی برای رعایت ادب نسبت به قدح و ظرف شراب.

گزینه «۳»: علت اینکه همه به ماه نظر دارند این است که مهر و زیبایی تو را بهره برده است. (یار دلیل زیبایی و تابش ماه است)

گزینه «۴»: درخت بید به خاطر بی‌ثمری و بی‌حاصلی، مجنون خطاب می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۳)

۲۵۲- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا علویان)

در این بیت حس آمیزی به‌کار نرفته است؛ در گزینه «۱»، «شنیدن بوی عشق»، در گزینه «۲»، «شیرین‌سخن» و در گزینه «۴»، «شکرخنده» حس آمیزی هستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

۲۵۳- گزینه «۲»

(یاسین مهریان)

حسن تعلیل: علت سرخی لب یار، این است که خون شاعر را خورده است! / فاقد اسلوب معادله

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاقد حسن تعلیل؛ مطلبی که در این بیت بیان شده است، مطابق با واقعیت است و دلیلی غیرواقعی و ادبی نیست. / اسلوب معادله: مصراع اول، مثالی محسوس برای مفهوم مصراع دوم است.

گزینه «۲»: فاقد حسن تعلیل؛ دلیلی که برای ناآرامی شاعر ذکر شده است، غیرواقعی و خیال‌انگیز نیست. / فاقد اسلوب معادله

گزینه «۴»: حسن تعلیل؛ دلیل این‌که خورشید بر کل جهان می‌تابد و مسلط می‌شود، شانس و اقبال و تنهایی اوست! / اسلوب معادله: مصراع اول، در حکم مصداق و نمونه‌ای برای مصراع دوم است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، ترکیبی)

۲۵۴- گزینه «۳»

(یاسین مهریان)

حس آمیزی: «معنی نازک»: آمیختن دو حس انتزاعی و لامسه / اسلوب معادله: مصراع دوم، در حکم مصداقی برای مصراع اول است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «حس آمیزی»: «نگاه خشک»: آمیختن دو حس بینایی و لامسه / فاقد اسلوب معادله

گزینه «۲»: «حس آمیزی»: «چشم سخن‌گو»: آمیختن دو حس بینایی و شنوایی / فاقد اسلوب معادله؛ مصراع‌ها استقلال دستوری ندارند و همین امر، وجود اسلوب معادله را منتفی می‌کند.

گزینه «۴»: فاقد حس آمیزی؛ «آب تلخ»، دارای حس آمیزی نیست، چون هم «آب» و هم «تلخ بودن»، مربوط به حس چشایی است. / اسلوب معادله: مصراع دوم، در حکم مثالی برای مصراع اول است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۵)

۲۵۵- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا امیری)

بیت «ج»: ابهام: راست: ۱- سمت راست ۲- صاف و مستقیم ۳- به‌درستی (به‌راستی)

بیت «د»: حسن تعلیل: شاعر علت خاموش کردن شمع را زبان‌درازی آن می‌داند.

بیت «الف»: تشبیه: پرده غفلت

بیت «ه»: اسلوب معادله: مصراع دوم در حکم مصداقی برای مصراع اول بوده و بین آن دو می‌توان تساوی برقرار دانست.

بیت «ب»: جناس: پرده‌سوزی - پرده‌ساز

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۲۵۶- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

الف) لب ضحاک / چشم فتان / کید / سحر / ضحاک / سامری

لف ۱ / لف ۲ / نشر ۱ / نشر ۲ / نشر ۱ / نشر ۲

ب) دلیل این‌که ذره، طالب چشمه خورشید درخشان می‌شود، عالی‌همت بودن ذره است.

ج) میان می‌کنی و می‌کنی، جناس ناهمسان حرکتی وجود دارد.

د) واژه‌های دو مصراع دوبه‌دو هم‌وزن هستند.

ه) میان رسیدم و نرسیدم، تضاد وجود دارد.

و) تکرار صامت‌های «د، م، ن» واج‌آرایی دارد.

ز) تلمیح به رانده‌شدن آدم از بهشت.

ی) دیدن صدا، حس آمیزی دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع، ترکیبی)

۲۵۷- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا امیری)

سراینده، جسم خود را به این دلیل که شب و روز خدا را در وجود خود دارد، سجده‌گاه خلق می‌داند؛ این دلیل غیرواقعی اما شاعرانه است. حسن تعلیل / تضاد: شب و روز / تناسب: شب و روز - در، دیوار و خانه / خانه جسم: تشبیه

فشرده اضافی

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

عربی زبان قرآن (۳)

۲۶۶- گزینه ۲
 «اهتموا..... اهتماماً بالغاً»: (مفعول مطلق نوعی + صفت) بسیار توجه کنید
 (رد سایر گزینه‌ها) / «نظافة بیئتکم»: نظافت محیط زیست خود / «حتی
 نقل»: تا کم شود / «مهذباتها»: (اسم فاعل است و باید به صورت فاعلی
 ترجمه شود) تهدیدکنندگان آن (رد گزینه‌های ۱ و ۳)
 (ترجمه)

۲۶۷- گزینه ۲
 «مألاً لله الدنيا»: خداوند دنیا را پر گرداند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «سلاماً
 شاملاً»: صلحی گسترده (فراگیر) (رد گزینه ۴) / «کل جهات»: همه جنبه‌ها
 (جهت‌ها) (رد گزینه ۴) / «حیاتنا»: زندگیمان (رد سایر گزینه‌ها)
 (ترجمه)

۲۶۸- گزینه ۳
 «لیجعل»: باید قرار دهد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «نفسه میزناً»: خودش را
 ترازویی ... (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «یکره لغیره»: برای دیگری ناپسند بدارد
 (رد گزینه ۲) / «نیز» در عبارت گزینه ۴ اضافی است.
 (ترجمه)

۲۶۹- گزینه ۲
تشریح سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۱: «۱»: ترجمه درست «أرضی»، «زمین من» می‌باشد.
 گزینه ۳: ترجمه درست واژه «بسمات»، «لبخندها» می‌باشد.
 گزینه ۴: ترجمه درست «ما عَرَكَ»، «چه چیزی تو را مغرور ساخته»
 است.
 (ترجمه)

۲۷۰- گزینه ۴
 «درختانی» یک اسم نکره است و تعریب مناسب آن «أشجاراً» است. (رد
 گزینه‌های ۱ و ۲) / حروف ناصبه (أن، لن، کي، لکی و...) باید به فعل مضارع
 بچسبند. از طرفی «دیگران» یک اسم معرفه است و باید «ال» بگیرد. (رد
 گزینه ۳)
 (ترجمه)

۲۷۱- گزینه ۴
 «خندیدن با صدای بلند: لبخند» نادرست است. تعریف عربی صحیح:
 «ضحک خفیف بلاصوت» است.
ترجمه سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۱: کمک کرد و یاری رساند: یاری کرد
 گزینه ۲: نوری را در آن قرار داد: روشن کرد
 گزینه ۳: احساس شادی و شادمانی بسیار: شادمانی
 (واژگان)

۲۵۸- گزینه ۴
 بیت اسلوب معادله ندارد، زیرا مصراع دوم معنای مصراع اول را کامل می‌کند
 و به نوعی دو مصراع مکمل یکدیگر هستند.
 (علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۵)

۲۵۹- گزینه ۱
 مفهوم شعر سؤال امیدواری نسبت به آینده است در حالی که در بیت اول
 سخن از پایان‌ناپذیری شب تنهایی و ناامیدی است.
 (علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، ترکیبی)

۲۶۰- گزینه ۲
 مفهوم مشترک ابیات «ب، د»: درخواست عاشق از محبوب خود و تهدید وی
 که بیش از این موجب رنجش و آزارش نشود؛ زیرا معتقد است که استمرار
 در آزار دل عاشق، ممکن است موجب قهر و غیبت همیشگی او گردد.
مفاهیم سایر ابیات:

الف) تمایل روح آدمی به ترک دنیای مادی و پرواز آن به ملکوت
 ج) شکایت عاشق از آزار رقیبان (نگهبانان) معشوق
 ه) ناممکن بودن رهایی از دام عشق
 (علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، ترکیبی)

جامعه‌شناسی (۳)

۲۶۱- گزینه ۲
تشریح مورد نادرست:
 فارابی علم اجتماعی را زیرمجموعه علوم انسانی می‌دانسته و آن را علم مدنی
 نامیده است.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

۲۶۲- گزینه ۴
 مورد نادرستی در متن وجود ندارد.
 (جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۹۹)

۲۶۳- گزینه ۲
 علم مدنی فارابی دربارهٔ هنرهارا، ارزش‌ها و آرمان‌های جوامع مختلف،
 داوری علمی می‌کند و رویکردی انتقادی به جامعه خود و دیگر جوامع دارد.
 (جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۱۰۲)

۲۶۴- گزینه ۴
 عبارت اول ← جامعه‌شناسی انتقادی
 عبارت دوم ← علوم اجتماعی جهان اسلام
 عبارت سوم ← علوم اجتماعی جهان اسلام
 عبارت چهارم ← جامعه‌شناسی تبیینی
 (جامعه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۱۹)

۲۶۵- گزینه ۱
 عبارت اول ← اعتباریات
 عبارت دوم ← علم مدنی
 عبارت سوم ← عقل نظری
 عبارت چهارم ← عقل عملی
 (جامعه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۱۱۵)

۲۷۲- گزینه «۳»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاعل و مرفوع ← منادی و منصوب

گزینه «۲»: له حرف زائد ← لیس له حرف زائد (فعل مجرد ثلاثی است)

گزینه «۴»: فاعله محذوف ← فعل و فاعل (دقت کنید اصطلاح «فاعله

محذوف» برای فعل مجهول گفته می‌شود، در صورتی که فعل داده شده،

معلوم و دارای فاعل است.)

(تفلیل صرفی و اعراب)

۲۷۳- گزینه «۳»

(مفرد علی کافیه نصب آباری)

«نستودعکم» فعل مضارع از باب استفعال است که دومین حرف اصلی آن در

مضارع، کسره می‌گیرد. (صحیح: نستودعکم)

(ضبط حرکات)

۲۷۴- گزینه «۴»

(در رویشعلی ابراهیمی)

در گزینه «۴»، کلمه «الانسان» مبتداست و فعل «لیرحم» نیز خبر آن

است، پس در این گزینه، اسلوب ندا ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۱» کلمه (أولاد) ، در گزینه «۲» کلمه (تلامیذ) و در گزینه «۳»

کلمه (ربّ) منادا هستند.

(اسلوب نداء)

۲۷۵- گزینه «۱»

(سیره میا مؤمنی)

تکلیف: اسمی که بعد از «أیّها و آیتها» می‌آید، باید همیشه مرفوع باشد.

شکل صحیح عبارت این گزینه: «یا ایّها المؤمنون، علیکم آن تجاهدوا فی

سبیل الله.»

(اسلوب نداء)

فلسفه دوازدهم

۲۷۶- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)

از آنجایی که ماهیت و وجود دو مفهوم متغایر هستند، یک موجود خارجی

نمی‌تواند همزمان مصداق هر دوی آنان باشد و بنابراین باید یا وجود اصیل

باشد و یا ماهیت. اما اگر فرض کنیم که وجود و ماهیت مغایر هم نباشند،

در آن صورت می‌توان جفت آنان را اصیل در نظر گرفت.

اگر حمل «وجود» و «موجود» بر ماهیات اولی ذاتی باشد، در آن صورت

یعنی وجود یا عین ماهیت است یا جزء ماهیت و در آن صورت هستی و

چیستی مغایر نخواهند بود و در نتیجه می‌توانند هر دو اصیل باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: هستی و چیستی در خارج با یکدیگر متحد هستند، ما

نمی‌توانیم وجود آب را در خارج بدون ماهیت آب بیابیم. اما این موضوع

دلیل بر اصیل بودن هر دوی آن‌ها نمی‌شود.

گزینه «۳»: همه ماهیات را می‌توان بدون وجود تصور کرد و اتفاقاً این خود

دلیلی بر مغایرت وجود و ماهیت است.

گزینه «۴»: اگر اشیاء خارج مرکب از وجود و ماهیت باشند، هر یک از اجزا

(وجود و ماهیت) خود دارای وجود و ماهیت خواهند بود فلذا به تسلسل

می‌انجامد و محال است. در ضمن مرکب بودن اشیاء خارجی از دو جزء

وجود و ماهیت ارتباطی به اصالت توأمان آن دو ندارد.

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۲۷۷- گزینه «۲»

(علیرضا نصیری)

این ترجیح‌بند معروف هاتف اصفهانی، یادآور مفهوم وحدت وجود می‌باشد

که در کتاب به عنوان دومین اصل از اصول حکمت متعالیه مطرح شده

است. توضیح این اصل به این گونه است که هستی و وجود یک حقیقت

یگانه و واحد است و آنچه از کثرت در جهان مشاهده می‌شود اصیل نیست و

نشان‌دهنده وجودهای متکثر و مختلف نمی‌باشد.

نکته: اصالت وجود، اصل اول حکمت متعالیه است و آنچه در گزینه‌های سوم

و چهارم ذکر شده، مربوط به اصالت وجود است نه وحدت وجود.

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

۲۷۸- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

طبق اصل مراتب داشتن وجود با اینکه هستی یک حقیقت واحد است؛ اما

این حقیقت واحد دارای درجات، مراتب و شدت و ضعف است.

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

۲۷۹- گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)

«تعلیقات بر شرح فصوص الحکم و مصباح‌الانس»، «مصباح‌الهدایه»، «اراده و

طلب»، «شرح دعای سحر» و «سرالصلوة» و «آداب‌الصلوة» از جمله تألیفات

عرفانی امام خمینی (ره) می‌باشند.

تکلیف: فصوص الحکم کتابی است عرفانی که محی‌الدین ابن‌عربی مؤلف آن

می‌باشد. فارابی نیز کتابی به همین نام دارد. این کتاب و مصباح‌الانس از

تألیفات امام خمینی (ره) نیستند و ایشان تعلیقاتی بر شرح این دو کتاب

نوشته‌اند.

(فلسفه دوازدهم، کلمات معاصر، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۲۸۰- گزینه «۴»

(علیرضا نصیری)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: به گفته خود علامه طباطبایی و قولی که کتاب درسی از ایشان

نقل کرده است، ایشان در ابتدا علاقه به تحصیل نداشته و پس از مدتی این

اشتیاق در ایشان ایجاد شده است.

گزینه «۲»: در کتاب از علامه طباطبایی نقل شده است که ایشان در مدت

تحصیل زشت و زیبای جهان را فراموش کرده و معاشرت با غیر اهل علم را

به کلی کنار گذاشته است. وی مانند سقراط نبود که همنشینی با همه مردم

و سخن گفتن با ایشان را وظیفه خود بداند!

گزینه «۳»: ایشان در دروس اخلاقی و عرفانی به محضر مرحوم سید علی

قاضی رسیدند نه در دروس عقلی و فلسفی.

گزینه «۴»: این گزینه درست است. ایشان روش تفسیری خود، یعنی روش

قرآن به قرآن را از مرحوم میرزا علی قاضی که استاد ایشان در اخلاق و

عرفان بودند، آموختند.

(فلسفه دوازدهم، کلمات معاصر، صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۰۶)

تلاشی در مسیر موفقیت

- دانلود گام به گام تمام دروس ✓
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه ✓
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی ✓
- دانلود نمونه سوالات امتحانی ✓
- مشاوره کنکور ✓
- فیلم های انگیزشی ✓

 www.ToranjBook.Net

 [ToranjBook_Net](https://t.me/ToranjBook_Net)

 [ToranjBook_Net](https://www.instagram.com/ToranjBook_Net)